

Bedömargruppens yttrande över kvalitetssäkringsarbetet vid Johannelunds teologiska högskola

Bedömargruppens uppdrag

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har gett oss i uppdrag att granska kvalitetssäkringsarbetet vid lärosäte. I detta yttrande framgår våra bedömningar med vidhängande motiveringar och ett förslag till samlat omdöme.

Härmed överlämnar vi vårt yttrande till UKÄ.

Bedömargruppens sammansättning

I bedömargruppen har följande ledamöter ingått:

- Professor Håkan Wiklund, Mittuniversitetet (ordförande, sakkunnig)
- Docent Brita Johansson-Cederblad (sakkunnig)
- Professor Tomas Sundnes Drønen, VID vitenskaplige høgskole, Norge (sakkunnig)
- Tom Edoff, Högskolan Dalarna (studentrepresentant)
- Madeleine Hansson, Equmeniakyrkan (arbetslivsföreträdare).

Bedömargruppens arbete

Granskningen har utgått ifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt i *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015)*¹. Se vidare *Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete* (UKÄ 2018). Underlag för bedömningen har utgjorts av lärosätets självvärdering, studentinlaga samt dokumentation kopplat till de fördjupningsspår som bedömargruppen har granskat vid det andra platsbesöket. Intervjuer har genomförts i samband med två platsbesök, med representanter för lärosätet och för studenter samt med arbetslivsföreträdare som lärosätet samarbetar med. Scheman för platsbesöken återfinns i bilaga 1 och 2. Bilaga 3 innehåller information om de fördjupningsspår som granskats vid platsbesök 2.

Bedömningsprocessen

På grundval av underlagen har vi granskat lärosätets kvalitetssäkringsarbete och gjort en bedömning utifrån nedanstående bedömningsområden.

Bedömningsområden:

- styrning och organisation
- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- jämställdhet
- student- och doktorandperspektivet
- arbetsliv och samverkan.

¹ Se även UKÄ:s översättning *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG), 2015*.

UKÄ har delgivit lärosätet vårt preliminära yttrande för att ge möjlighet att korrigera eventuella faktafel. Delningstiden var tre veckor. Lärosätet hade inga synpunkter på delningen.

För bedömagruppen

Håkan Wiklund
Ordförande

Bedömargruppens bedömning

Lärosäte Johannelunds teologiska högskola	ID-nr A-2021-03-5128
Bedömningsområde 1: Styrning och organisation Sammanvägd bedömning <i>Inte tillfredsställande</i> Bedömargruppens övergripande intryck är att lärosätet har genomgående höga och lovvärda ambitioner för studenternas lärande och utveckling. Samtidigt återstår det ett visst arbete innan kvalitetssystemet kan sägas vara välfungerande och effektivt. Nyligen systematiserade lärosätet kvalitetsarbetet, vilket blev grunden för det kvalitetssystem som beslutades förra året. I dagsläget har inte alla moment i kvalitetssystemet hunnit genomföras. Därför har det bara varit möjligt för bedömargruppen att studera och verifiera de inledande momenten i kvalitetssystemet och dess treårscykel. Bedömargruppen anser att det nya kvalitetssystemet har en grundläggande struktur som kan ge goda förutsättningar för ett systematiskt kvalitetssäkrande och kvalitetsutvecklande arbete, men att vissa delar av kvalitetsarbetet behöver utvecklas vidare. Detta gäller exempelvis avsaknaden av en kvalitetspolicy, behovet av att förbättra ansvarsfördelningens ändamålsenlighet och behovet av att förstärka kommunikationsprocesserna kring kvalitetssystemet. Bedömargruppen vill framhålla lärosätets systematiska processer för att uppmuntra personalens och studenternas delaktighet i kvalitetsarbetet. Medarbetarnas delaktighet i arbetet med lärosätets måldokument och verksamhetsplan är exempel på systematiska aktiviteter som bedömargruppen menar främjar delaktighet och engagemang i kvalitetsarbetet. Studentinlagan visar också att lärosätet varit lyhört för studenternas synpunkter. Bedömargruppen konstaterar avslutningsvis att det uppenbarligen finns ett starkt engagemang för kvalitetsarbetet bland lärosätets ledning, lärare, övrig personal och studenter. Bedömargruppen har identifierat följande styrkor: • Systemet med kvalitetsrapporter är en god grund för ett systematiskt kvalitetsarbete.• Kvalitetsarbetet genomsyras av personalens och studenternas delaktighet och engagemang.• Studentenkäter och alumnenkäter genomförs och kan på sikt bli värdefulla för kvalitetsarbetet. Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden: • Lärosätet behöver utveckla och förstärka kommunikationsprocesserna i kvalitetssystemet.• Lärosätet behöver utarbeta en kvalitetssäkringspolicy.• Lärosätet behöver se över ansvarsfördelningens ändamålsenlighet för att minska	

jävsriskerna.

- Lärosätet bör involvera kvalitetsrådet i planeringen och genomförandet av de externa granskningar som kommer genomföras av lärosätets *Advisory Board*.

1.1 Lärosätets kvalitetssystem är uppbyggt för att säkerställa kvaliteten i utbildningarna och det relaterar till övergripande mål och strategier som lärosätet fastställt för sin utbildningsverksamhet.

Uppfylld

Dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem* antogs av högskolestyrelsen 2021 och är enligt självvärderingen ett resultat av ett internt arbete med att systematisera och sammanlänka olika delar av kvalitetssäkringsarbetet till ett sammanhållet kvalitetssystem. I samband med att det nya kvalitetssystemet antogs inrättades även ett kvalitetsråd, som enligt dokumentet *Arbetsbeskrivning för Johannelunds teologiska högskolas kvalitetsråd* är ett rådgivande organ med syftet att hålla samman det kvalitetssäkrande arbetet på lärosätet. Enligt arbetsbeskrivningen är rådets tre uppgifter att kvalitetsgranska utbildning, kvalitetsgranska kvalitetssystemet och arbeta med kvalitetsutveckling.

Enligt dokumentet *Beslutsprocesser vid Johannelunds teologiska högskola* är rektorsmötet lärosätets formella beslutsfattande organ. Rektorsrådet är ett rådgivande forum, där större frågor som rör lärosätets verksamhet och utveckling diskuteras. Rektorsmötet består av rektor, studierektor och en studentrepresentant och rektorsrådet består av rektor, prorektor och studierektor samt en representant för lärarna.

Enligt självvärderingen består lärosätets kvalitetssäkringsarbete för utbildning på grundnivå och avancerad nivå av tre sammanlänkande processer:

- ett årligt kvalitetssäkrande arbete som är underlag för bland annat lärosätets verksamhetsplan
- en treårig cykel med kvalitetsrapporter, studentenkäter, alumnenkäter samt en bedömning från externa granskare (en *Advisory Board*),
- ett årshjul för verksamhetsplanering och kontroll av att kvalitetssystemets handlingsplaner verkställs.

Eftersom kvalitetssystemet är nytt, har inte alla aktiviteter i den treåriga cykeln hunnit genomföras. Hittills har kvalitetsrapporter upprättats för två av ämnesinriktningarna, varav den ena (systematisk teologi) har genomgått hela den process för kvalitetsrapporter som anges i kvalitetssystemet. Även om kvalitetssystemet är nytt, anser bedömargruppen att kvalitetssystemet har en grundläggande struktur som ger goda förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete.

Enligt kvalitetssystemet ska externa granskningar genomföras med en internationell *Advisory Board* med start 2022. Enligt självvärderingen består lärosätets *Advisory Board* av tre till fem representanter från andra lärosäten innanför och utanför Sverige som ska ge perspektiv från lärosäten med liknande utbildningar och avnämare. Granskningar med hjälp av *Advisory Board* har dock genomförts tidigare men varit vilande sedan 2011, vilket bedömargruppen anser är olyckligt. I rektors inbjudan till medlemmarna i *Advisory Board* (daterat 2022-02-15) framgår att granskningarna närmast kommer

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

omfatta utbildning för magister- och masterexamen, kvalitetsarbete, distans- och campusutbildningar samt kursutbud och progression i utbildningarna.

Bedömargruppen hade välkomnat mer detaljerade instruktioner till Advisory Board och hade dessutom gärna tagit del av vilka utvärderingskriterier som kommer tillämpas för att kunna bedöma skärpan i granskningarna. Samtidigt konstaterar bedömargruppen att kriterierna ännu inte är beslutade. Bedömargruppen ser ändå positivt på att lärosätet planerar att inkludera externa och kollegialt grundade granskningar i sitt kvalitetsarbete, eftersom de är ett viktigt komplement till det övriga kvalitetsarbetet. Det är särskilt viktigt, eftersom lärosätet och kollegiet är litet. Avslutningsvis vill bedömargruppen ändå poängtera att lärosätet skulle kunna genomföra externa granskningar utan att involvera Advisory Board, dvs. genom att rekrytera en extern grupp av sakkunniga med uppgift att granska lärosätets utbildning.

Bedömargruppen konstaterar att det system med kvalitetsrapporter som lärosätet utvecklat har en framträdande roll i lärosätets kvalitetsarbete. Kvalitetsrapporter upprättas för samtliga ämnesinriktningar, lärosätets administration, pastoralprofilutbildningen, utbildningsprogrammen och utbildningen som helhet. I dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem* beskrivs en cyklisk förbättringsmodell för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Modellen inleds med att lärosätet tar fram en kvalitetsrapport och avslutas med att lärosätet upprättar en handlingsplan som högskolestyrelsen sedan fastställer. På grundval av platsbesöken och ett urval av mötesprotokoll från kvalitetsrådet (2021-05-11 och 2022-01-27) och högskolestyrelsen (2021-05-31) konstaterar bedömargruppen att de kvalitetsrapporter och handlingsplaner som hittills genomförts hanterats på ett systematiskt sätt. I självvärderingen skriver lärosätet att kvalitetsrapporterna ska vara ett viktigt underlag för nästkommande verksamhetsplan och en del av den strategiska styrningen. Detta är ambitioner som bedömargruppen anser lovvärda.

I dokumentet *Vision och strategiförklaring för Johannelunds teologiska högskola* tar det strategiska utvecklingsarbetet sin utgångspunkt i utbildningen av kompetenta, reflekterande och kreativa teologer. Bedömargruppens uppfattning är att dokumentet, med de fem värdeord som lärosätet valt för utbildningen (förankring, kvalitet, närhet, helhet och utrustande), knyter an till kvalitetsarbetet och de ambitioner som återfinns i kvalitetssystemet på ett relativt allmänt, men ändå relevant, sätt. Bedömargruppen ser positivt på att student- och alumnenkäterna genomförs vart tredje år enligt lärosätets kvalitetssystem, men rekommenderar samtidigt att enkätresultaten kommuniceras i större utsträckning, främst till studenterna. Självvärderingen lyfter även fram behovet av ett mer systematiskt arbete med uppföljning av alumnenkäterna som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen instämmer i den bedömningen.

Sammanfattningsvis rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tydliggör kvalitetssystemet avseende kopplingen mellan kvalitetsrådets arbete med kvalitetsrapporter och Advisory Board. Bedömargruppen anser dock att kvalitetssystemet i övrigt bygger på en systematisk förbättringsmetodik, som på ett relevant sätt integrerar den årliga strategi- och verksamhetsplaneringen. Bedömningen finner också stöd i studentinlagan där studentkåren anser att lärosätet har goda system för att upprätthålla lärosätets kvalitet. Med detta sagt anser bedömargruppen att kvalitetssystemet i huvudsak ger goda förutsättningar att säkra och utveckla kvaliteten på lärosätets utbildning.

1.2 Lärosätet har en kvalitetssäkringspolicy, eller motsvarande, som är offentlig och en del av

den strategiska styrningen.

Inte uppfylld

Lärosätet har inte någon beslutad kvalitetssäkringspolicy som separat dokument. I självvärderingen hänvisar lärosätet till att kvalitetssäkringspolicyen ingår i dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem*, men bedömargruppen har inte kunnat identifiera en kvalitetssäkringspolicy eller något motsvarande i dokumentet. Inte heller intervjuerna har kunnat klargöra lärosätets kvalitetssäkringspolicy. Bedömargruppen har med andra ord inte kunnat ta del av en kvalitetssäkringspolicy eller motsvarande, och konstaterar därmed att bedömningsgrunden inte är uppfylld.

Som medskick till lärosätet menar bedömargruppen att värdeorden i dokumentet *Vision och strategiförklaring för Johannelunds teologiska högskola* skulle kunna vara en god utgångspunkt för en kvalitetssäkringspolicy.

1.3 Lärosätet har en ändamålsenlig och tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet.

Inte uppfylld

Ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet beskrivs i dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem* samt i besluts- och delegationsordningen. De organisatoriska nivåer som omfattas av kvalitetssystemet är högskolestyrelsen, rektor och rektorsmötet, studierektor, och administrationen samt de ämnesinriktningsansvariga, lärarkollegiet och rektorsrådet. I kvalitetssystemet framgår att den bärande idén är att högskolestyrelsen och rektor tillsammans genomför den planerande verksamheten.

Högskolestyrelsen ger uppdrag och fördelar resurser till verksamheten och ansvarar för uppföljning av verksamhetens kvalitet utifrån de krav som följer uppdragen. Styrelsen har således en central roll i lärosätets kvalitetssystem, vilket också märks på de ärenden som styrelsen hanterar. Exempel på ärenden är kvalitetssystemet i sig, genomförda kvalitetsrapporter med åtföljande handlingsplaner, årliga sammanställningar av enkäter till studenter och alumner samt minnesanteckningar från kollegiet. Bedömargruppen har inte haft anledning att ifrågasätta styrelsens roll i kvalitetssystemet.

Bedömargruppen anser att den beskrivna ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet är tydlig. När det gäller ansvarsfördelningens ändamålsenlighet anser bedömargruppen att det finns utmaningar på grund av att lärosätet är litet. Ett exempel är att rektor är tillika ämnesinriktningsansvarig och därmed ingår i kvalitetsrådet som är den instans som levererar underlag till rektor. Det betyder enligt lärosätets arbetsbeskrivning för kvalitetsrådet att rektor i rollen som ämnesinriktningsansvarig även ansvarar för upprättandet av ämnesinriktningens kvalitetsrapport. Enligt samma arbetsbeskrivning ska kvalitetsrådet, efter att ha analyserat en kvalitetsrapport, sammanfatta kvalitetsrapporten med rekommendationer som överlämnas till rektor. Mot bakgrund av dessa omständigheter rekommenderar bedömargruppen att lärosätet ser över och renodlar rektors roll i kvalitetssystemet. Detsamma gäller naturligtvis alla befattningar där jävsrisk skulle kunna föreligga.

Under platsbesöken noterade bedömargruppen att kvalitetsrådet inte varit inblandat i planeringen av de externa granskningarna som *Advisory Board* kommer få i uppdrag att göra. Det anser bedömargruppen är mycket förvånande och olyckligt med tanke på kvalitetsrådets sammanhållande funktion i lärosätets kvalitetsarbete. Bedömargruppen rekommenderar därför lärosätet att involvera

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

kvalitetsrådet i arbetet med Advisory Board för att på så sätt integrera de externa granskningarna i det interna kvalitetsarbetet med kvalitetsrapporter. Bedömargruppen anser avslutningsvis att externa utvärderingar (tex genom Advisory Board) som genomförs med tydliga kvalitetskriterier kan vara ett bra sätt att lindra de jävsutmaningar som lätt kan uppstå inom ett litet lärosäte.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet har en tydligt definierad ansvarsfördelning för kvalitetsarbetet, men att det finns påtagliga brister vad avser ansvarsfördelningens ändamålsenlighet. För att värna kvalitetssystemets legitimitet rekommenderar bedömargruppen att dessa brister åtgärdas.

1.4 Lärosätet har systematiska processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos lärare, övrig personal samt studenter och doktorander.

Uppfylld

Självvärderingen lyfter fram personalens och studenternas delaktig som viktiga områden i lärosätets kvalitetsarbete. Vad avser personalens delaktighet så genomförs bland annat årliga arbetspass kring lärosätets måldokument, och dessutom arbetar personalgruppen gemensamt fram ett utkast till kommande års verksamhetsplan. Bedömargruppen ser positivt på dessa systematiska processer som ett led i att främja delaktighet och engagemang i kvalitetsarbetet.

Varje månad genomförs en rad fora för samråd i olika frågor, exempelvis rektorsråd, kollegium, rektorsmöte och arbetsplatsträffar. I självvärderingen skriver lärosätet att de har relativt okomplicerade och korta beslutsprocesser, där samtliga i personalen har närhet till dem som fattar beslut. Detta är också omständigheter som framkommer under platsbesöken och det är otvetydigt så att närheten mellan medarbetare och närheten mellan lärare och studenter upplevs som en kvalitetsfaktor. På platsbesöken framkom att veckomejl med intern information numera skickas till medarbetare och studenter, och att den digitala lärplattformen har blivit en informationskanal för anställda och studenter. Bedömargruppen upplever att det är en positiv förändring och att det pågår en systematisering av lärosätets kommunikationsarbete.

I studentinlagan framgår att lärosätet har en god lyhördhet och vilja till att säkerställa studentinflytandet, vilket är en viktig utgångspunkt för att främja studenternas delaktighet i kvalitetsarbetet. I studentinlagan och vid platsbesöken nämns även rektorstimmen (rektors utvärderingssamtal med respektive årskurs varje termin), dialogkonferenserna (en återkommande halvdag för hela lärosätet där studenter och personal för dialog om studiemiljön på lärosätet) och mentorsgrupperna (alla programstudenter erbjuds att tillhöra en mentorsgrupp, där bland annat frågor kring studier, kursinnehåll och framtida yrke diskuteras) som exempel på uppskattade och återkommande aktiviteter för dialog och diskussion.

Under platsbesöken har bedömargruppen kunnat verifiera beskrivningarna i självvärderingen och studentinlagan, varefter gruppen har det samstämmiga intrycket att medarbetarna och studenterna är mycket engagerade i sitt arbete samt att det finns ett stort och genuint engagemang för lärosätets kvalitetsarbete och studenternas utveckling.

Det sammanfattande intrycket är således att lärosätet arbetar systematiskt för att engagera både medarbetare och studenter i kvalitetsarbetet.

1.5 Lärosätet säkerställer att de resultat och slutsatser som genereras av kvalitetssystemet

systematiskt tas tillvara i den strategiska styrningen, kvalitetsarbetet och i utvecklingen av kvalitetssystemet.*Uppfylld*

Det arbete med systematisering av kvalitetsarbetet som lärosätet nyligen genomfört har resulterat i flera förändringar av det kvalitetssystem som nu föreligger. Exempel på goda initiativ är införandet av kvalitetsrapporter, kvalitetsråd och återinförandet av Advisory Board. Bedömaregruppen ser positivt på systematiseringsarbetet och rekommenderar lärosätet att fortsätta med återkommande egeninitierade översyner och uppdateringar av kvalitetssystemet.

Protokoll från kvalitetsrådet som bedömaregruppen tagit del av bekräftar det faktum att de två första kvalitetsrapporterna i kvalitetssystemets treårscykel (systematisk teologi och historisk-praktisk teologi) har presenterats och analyserats i kvalitetsrådet avseende ämnesinriktningens styrkor och utvecklingsmöjligheter. Utifrån detta har rådet formulerat slutsatser och rekommendationer avseende åtgärder. Vidare visar protokoll från Kvalitetsrådet att rådet genomfört en kritisk analys av kvalitetssystemet avseende identifierade styrkor och svagheter i systemet samt slutsatser och rekommendationer för möjliga åtgärder till rektor. Bedömaregruppen konstaterar därmed att kvalitetsrådet efterlever kvalitetssystemet avseende den beskrivna hanteringen av kvalitetsrapporterna. Däremot anser bedömaregruppen att det är oklart om kvalitetsrådet har något ansvar för att säkerställa att rekommendationer och slutsatser i kvalitetsrapporterna genomförs i praktiken. Bedömaregruppen ser gärna att kvalitetsrådet involveras i detta arbete.

Lärosätets kvalitetssystem genererar varje år två kvalitetsrapporter med åtföljande handlingsplaner som beslutas av högskolestyrelsen. Enligt kvalitetssystemet ska handlingsplanerna inarbetas i nästa års verksamhetsplan och samtliga handlingsplaner ska vara åtgärdade inom tre år. I kvalitetssystemet regleras vidare att högskolestyrelsen ansvarar för uppföljning av att samtliga handlingsplaner genomförs, men efterlevnaden av denna rutin kan av förklarliga skäl inte verifieras i nuläget eftersom uppföljningen blir aktuell först om några år. Trots att systemet är nytt på denna punkt, anser bedömaregruppen att rutinens utformning utgör en viktig del i kvalitetsarbetets systematik och bedömaregruppen finner ändå tillit till att rutinen kommer att efterlevas.

Protokoll från högskolestyrelsen som bedömaregruppen tagit del av visar att den första handlingsplanen i kvalitetssystemets treårscykel (systematisk teologi) antogs av styrelsen och att även justeringar i kvalitetssystemet beslutades. Enligt kvalitetssystemet ska rektor redovisa en årlig analys av kvalitetssystemet med ändringsförslag som beslutas av högskolestyrelsen. Baserat på tillgängligt underlag har bedömaregruppen inte kunnat bekräfta att detta ännu har hunnit genomföras.

Enligt lärosätets redogörelse i självvärderingen baseras kommande verksamhetsplan och budget på en process, där de senaste handlingsplanerna från kvalitetssystemet översätts till punkter i verksamhetsplanen med nödvändig finansiering i den kommande budgeten. I den mån kvalitetshöjande åtgärder kan genomföras omgående, visar platsbesöken att de kan genomföras utan att lyftas in i verksamhetsplanen. För varje punkt i verksamhetsplanen anges tidsplanering och ansvarsfördelning, vilket bedömaregruppen ser positivt på. Efter beslut i högskolestyrelsen följs, enligt självvärderingen, verksamhetsplanen upp av lärarna, övrig personal och högskolestyrelsen. Detta var också den process som beskrevs under intervjuer vid platsbesöken.

Bedömaregruppen anser att den årscykel för verksamhetsplanering och uppföljning av kvalitetssystemets handlingsplaner som beskrivs i självvärderingen ger en systematisk struktur för verksamhetsuppföljning och verksamhetsplanering, där kvalitetssystemet, arbetet med

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

verksamhetsprioriteringar och budgetarbetet verkar vara väl integrerade. Däremot har bedömargruppen inte haft möjlighet att verifiera att denna process fungerar över tid men har samtidigt inget underlag som påvisat motsatsen. Bedömargruppen finner dock tilltro till att processen har goda förutsättningar att fungera.

Bedömargruppen konstaterar att kvalitetssystemet och den nya processen med verksamhetsplanering befinner sig i sin linda. Därför är det viktigt att lärosätet fortsätter arbetet med att implementera kvalitetssystemets processer och arbetssätt. Trots att lärosätet inte har hunnit igenom kvalitetssystemets treårscykel, så känner bedömargruppen tilltro till det fortsatta arbetet med treårscykeln. Mot bakgrund av detta anser bedömargruppen sammanfattningsvis att lärosätet är på god väg och att bedömningsgrunden anses uppfyllt.

1.6 Lärosätet säkerställer att den information som genereras av kvalitetssystemet publiceras och kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter och får en spridning inom organisationen.

Inte uppfyllt

Lärosätet skriver i sin självvärdering att de förstärkt internkommunikationen via digitala verktyg och använder den digitala lärplattformen Moodle för att samordna och tillgängliggöra all kommunikation om kvalitetsarbetet. Förändringen ligger i linje med det ökade antalet distansstudenter och har möjligtvis påskyndats av pandemins effekter. I dag finns kursvärderingar, kvalitetsrapporter, kvalitetsrådets protokoll, handlingsplaner, verksamhetsplan och årsberättelse tillgängliga på den digitala lärplattformen, vilket också verifieras via skärmdumpar. Det samlade underlaget visar dock att många studenter, men inte alla, känner till att kursvärderingarna finns publicerade på lärplattformen, vilket bedömargruppen anser är problematiskt. Av underlaget framgår även att lärosätet dessutom inte alltid ger återkoppling på kursvärderingarna till studenterna. Bedömargruppens intryck är att resultaten från kursvärderingar inklusive påföljande förändringar behöver kommuniceras med studenterna i högre utsträckning, vilket både inkluderar studenter som studerar på campus och distans. Studentinlagan lyfter även fram arbetet med kursvärderingar som ett generellt utvecklingsområde.

Som nämndes i bedömningsgrund 1.1 så rekommenderar bedömargruppen att lärosätet utvecklar kommunikationsprocesserna kring student- och alumnenkäterna, så att resultaten från dessa kommuniceras i större utsträckning, inte minst till studenterna. Detta ligger i linje med det konstaterande som lärosätet gör i sin självvärdering, nämligen att rutinerna för att genomföra regelbundna student- och alumnenkäter behöver skärpas.

Under platsbesöken framkom att lärosätet är medvetet om att lärosätets webbplats och rutiner för kommunikation behöver utvecklas. Med anledning av det har lärosätet anställt en kommunikatör från hösten 2021. Lärosätet arbetar även med att ta fram en kommunikationsplan som ska omfatta intern och extern kommunikation. Bedömargruppen anser att arbetet är väldigt viktigt för lärosätet. I dagsläget saknas en kommunikationsplan för kvalitetsarbetet.

De intressenter som lärosätet beskriver i sin självvärdering är Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen (EFS) och Svenska kyrkan, som även är representerade i högskolestyrelsen. Enligt självvärderingen får dessa intressenter återkommande information kring arbetet med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Det är bra, men det faktum att det bara är två ledamöter från externa organisationer gör att informationsspridningen riskerar bli begränsad. Bedömargruppen

menar att lärosätet kan vinna på att utveckla och vidga den externa kommunikationen så att fler, utanför EFS och Svenska kyrkan, får kännedom om lärosätets verksamhet.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet behöver vidareutveckla arbetet med att kommunicera den information som genereras av kvalitetssystemet. Bedömningsgrunden kan därmed inte anses vara uppfylld.

Bedömningsområde 2: Förutsättningar

Sammanvägd bedömning

Tillfredsställande

Bedömargruppen anser att bedömningsområdet sammantaget är tillfredsställande, eftersom alla bedömningsgrunder är uppfyllda. Lärosätet har en kultur och styrning som ger undervisande personal goda och reella förutsättningar att utvecklas vetenskapligt och pedagogiskt. En styrka är att det finns processer för att identifiera och täcka behov av undervisningskompetens, där lärosätet bland annat använder gästlärare.

Rutiner finns för en ändamålsenlig infrastruktur och biblioteksverksamhet, liksom fungerande studentstöd i form av studievägledning, studenthälsa och s.k. mentorsgrupper samt stöd för särskilda behov. Men stödet kan i vissa avseenden utvecklas, särskilt när det gäller hur lärosätet uppmärksammar enskilda studenters behov av stöd. Lärosätet ger studenterna goda förutsättningar att genomföra sina studier genom dels stödjande information och aktiviteter för studenterna, dels planeringsstöd för lärarna. Ett utvecklingsområde är att följa upp studenternas genomströmning per kurs och program som stöd för kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätet identifierar behov av undervisningskompetens och kompetensutveckling genom den nära kontakten mellan lärarkollegiet och ledningen.
- Lärosätet har en rutin för att använda gästlärare som kompetensförstärkning.
- Lärosätet följer rutiner som ger reella förutsättningar för lärarnas vetenskapliga och pedagogiska utveckling.
- Lärosätet har en väl fungerande organisation för studievägledning och biblioteksverksamhet.
- Lärosätet ger lärarna vägledning i personalhandboken om hur de ska planera kurserna med hänsyn till studenternas arbetsbelastning.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet behöver upprätta preciserade kompetenskrav, för till exempel en ämnesinriktning, så att det är möjligt att följa upp och säkerställa vetenskaplig bredd och djup hos den fasta lärarpersonalen.
- Lärosätet behöver förtydliga informationen om studenthälsan och göra den mer tillgänglig,

särskilt för distansstudenter.

- Lärosätet behöver förtydliga och beskriva ansvarsfördelningen, för att identifiera och kommunicera studenternas behov av stöd.
- Lärosätet behöver särskilt följa upp distansstudenter i studentvärderingarna och kvalitetsrapporterna, för att säkerställa och utveckla deras utbildningsförutsättningar.
- Lärosätet behöver förtydliga grunderna för hur förkunskapskrav ska ställas, samt hur relationen mellan kursmål och utbildningsmål ska hanteras i högskolans styrdokument, för att säkerställa förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.
- Lärosätet behöver utveckla nyckeltal för att följa upp studieprestationer i kurser och program.

2.1 Lärosätet säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningsverksamhetens behov.

Uppfylld

Enligt självvärderingen bedöms personalbehovet inför varje läsår av studierektor, i processen ingår lärarkollegiet, rektorsrådet och rektorsmötet. Kortfristiga behov tillgodoses med vikarier eller assistentavvördring. Behov av framtida rekrytering beskrivs i verksamhetsplanen, som utgör underlag för strategiska diskussioner i högskolestyrelsen. Årsberättelsen redogör för aktuell lärarkompetens, och frågan lyfts även fram löpande vid högskolestyrelsens möten, som beslutar om anställning av lärare på rektors rekommendation. Exempel på bemanning i kvalitetsrapport från ämnesinriktning samt att antalet fast anställda lärare bedöms vara tillräckligt för kontinuitet och kvalitet i undervisningen utgör bedömargruppens belägg för att fungerande processer för bemanning finns.

Vid platsbesöken framkom att den kursansvariga bedömer behovet av kompletterande kompetens och att lärosätet knyter gästlärare och affilierade lärare, det vill säga lärare som inte är anställda, till utbildningarna. Bedömargruppen fick då även bilden att gästlärarna på så vis blir väl insatta i sina undervisningsuppdrag. Bedömargruppen anser att det är en styrka att lärosätet utnyttjar kompletterande undervisningskompetenser. Däremot kan det kvalitetsstärkande syftet med gästlärare framgå tydligare i högskolans styrdokument *PM Rutin för detaljplanering av högskolekurs* och *Johannelunds personalhandbok*.

Självvärderingen beskriver att extern sakkunnig anlitas vid bedömning av akademisk kompetens i rekryteringsprocessen. Intervjuer med kandidater görs i grupp med ämnesföreträdare, student- och personalrepresentanter samt rektor och prorektor. Utöver akademisk och pedagogisk kompetens anser lärosätet att tidigare yrkeserfarenheter är viktiga vid rekrytering av lärare. Vid platsbesöken framkom det att lärosätet strävar efter att ha en majoritet av disputerade lärare bland de fast anställda, vilket bedömargruppen menar är en lovvärd ambition.

Självvärderingen beskriver att lärosätet använder kursvärderingar, rektorstimmar och kvalitetsrapporter från ämnesinriktningar som underlag för att bedöma behovet av lärarkompetens och kompetensutveckling, utöver den information som kommit fram i lärarnas individuella utvecklingssamtal. I *Kvalitetssäkringsrapport för ämnesinriktning systematisk teologi VT 2021* framgår att samtliga tre lärare genomför egen forskning (en adjunkt som deltar i forskarutbildning och två

lektorer). Den bemanningen kommenteras inte i rapporten, t.ex. avsaknaden av en docent knuten till inriktningen. Frånvaron av reflektion i rapporten om personalresursen anser bedömargruppen är en svaghet. Lärosätet bör förtydliga vilka kompetenskrav som ställs på undervisande personal inom en ämnesinriktning för att säkerställa dess vetenskapliga bredd och djup. Det skulle, enligt bedömargruppen, formalisera säkerställandet av att det finns tillräcklig kompetens i relation till utbildningens omfattning inom respektive ämnesinriktning.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet på ett tillfredsställande sätt säkerställer att den undervisande personalens kompetens motsvarar utbildningens behov. För att underlätta bedömningen av lämplig undervisningskompetens och behovet av rekrytering, rekommenderar bedömargruppen att lärosätet i interna styrdokument förtydligar och beskriver kompetenskraven för kurser, program och ämnesinriktningar i relation till utbildningarnas omfattning. Bedömargruppen menar att den beskrivna årliga processen samt den nära kontakten mellan lärarkollegiet, studierektor och rektor identifierar och fyller de rekryterings- och kompetensbehov som kan finnas. Utnyttjande av gästlärare som kompletterande kompetenser är en styrka.

2.2 Lärosätet säkerställer att de tillhandahåller en främjande miljö som ger undervisande personal möjlighet att utveckla såväl sin pedagogiska kompetens som sin ämneskompetens, samt förutsättningar att bedriva sitt arbete på ett effektivt sätt.

Uppfylld

I lärosätets självvärdering framgår att lärarna får goda möjligheter till forskning och fortbildning genom särskilt avsatt tid (10–22,5 procent beroende på anställning). Hur tiden ska utnyttjas planeras vid årliga utvecklingssamtal med rektor. Vid platsbesöken framgick att lärarna har ett stort eget ansvar för hur de använder tiden. Enligt självvärderingen utgör också den årliga arbetsmiljöenkäten underlag för planering av kompetensutvecklingstiden. Det kunde dock inte styrkas vid platsbesöken, vilket bedömargruppen därför anser att lärosätet kan utveckla.

Lärosätet uppmuntrar till forskning i tjänsten och till docentmeritering. Tjänstledighet ges om man fått externa forskningsmedel, och möjlighet till stipendier för forskningstid finns även för adjunkter. I *Johannelunds personalhandbok* framgår att varje lärare har medel avsatta för litteratur, konferenser etc. Bedömargruppen menar att det är positivt att lärarens arbetssituation stäms av i årliga utvecklingssamtal och att lärarna planerar kompetensutvecklingstiden gemensamt med rektor. Bedömargruppen anser också att det är en styrka att det finns medel som stöd för vetenskaplig verksamhet och att docentmeritering uppmuntras.

Självvärderingen anger att studierektor ansvarar för att 2–3 gånger per termin anordna tillfällen för gemensamt pedagogiskt utvecklingsarbete, till exempel för distansundervisning. Inom ämnesinriktningarna kan tid avsättas för pedagogiskt arbete. I självvärderingen framgår också att lärosätet vid behov ordnar formella högskolekurser i pedagogik och ger månatliga forskningsseminarier samt att ämnesinriktningarna ordnar högre seminarier. *Årsberättelse 2020 Johannelunds teologiska högskola* redovisar lärarnas forskningsproduktion.

Platsbesöken bekräftade lärarnas möjlighet till inflytande över innehållet för pedagogisk utveckling. En aktuell fråga är utvecklingen av digital undervisningskompetens, där lärosätet haft en arbetsgrupp. Pedagogiska timmar en eftermiddag per vecka finns som resurs för kompetensutveckling.

Bedömargruppen anser att bedömningsgrunden är uppfylld. Platsbesöken bekräftade att de

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

förutsättningar och processer som beskrivs i självvärderingen för personalens kompetensutveckling och stöd till vetenskaplig verksamhet är välfungerande. Bedömarens samlade intryck är att lärosätet har väl förankrade och verkliga förutsättningar för personalens möjligheter att säkerställa sin undervisningskompetens och möta utmaningar inom utbildningsverksamheten.

2.3 Lärosätet säkerställer att infrastruktur, studentstöd och läranderesurser är ändamålsenliga för studenternas och doktorandernas lärande och att dessa används på ett effektivt sätt.

Uppfylld

Enligt självvärderingen bär rektor det övergripande ansvaret för infrastrukturen, medan det operativa arbetet vilar på studierektor. Återkoppling från terminsvisa kursvärderingar, rektorstimmar och kvalitetsrapporter från ämnesinriktningar utgör underlag för åtgärder för infrastruktur, studentstöd och läranderesurser. I till exempel *Kvalitetsrapport för ämnesinriktning systematisk teologi VT 2021* framgår önskemål om en digital whiteboard för att tillgodose behoven för distansundervisning, vilket lett till att lärosätet förbereder inköp, enligt självvärderingen. I rapporten framgår vidare att bibliotekets tjänster, it-resurser och studentstöd är tillfredsställande. Den digitala infrastrukturen som webb, lärplattform och studentportal utvärderas i kvalitetsrapporter från ämnesinriktningar och administration, i studentenkäter samt vid arbetsplatsträffar och lärarträffar, enligt självvärderingen. Studenter har inflytande genom representation vid rektorsmöten och i möten mellan studentkåren och lärarna. Rektor beslutar om åtgärder medan högskolestyrelse beslutar om större frågor. Bedömarens grupp anser att det visar på rutiner som bidrar till att bedömningsgrunden uppfylls.

Bibliotekets verksamhet vägleds av dess visionsdokument och beskrivs i högskolans verksamhetsplan. Biblioteksråd med student- och lärarrepresentanter följer upp verksamheten, vilket även ska göras i kvalitetsrapporten för administrationen. Biblioteksrådet rapporterar till lärarkollegiet och rektorsmötet, som kan ge nya riktlinjer om till exempel lånevillkor. Vid platsbesöken framgick att studenterna får bra hjälp av bibliotekarierna, och att biblioteket är väl integrerat i lärosätet. Det framhölls som önskvärt men svårt att digitalisera bibliotekets verksamhet vid ett litet lärosäte med begränsad ekonomi. Dock har högskolan, enligt platsbesöken, genom samarbeten med liknande lärosäten skapat möjlighet att säkerställa bra litteratur, vilken man vill kunna ha tillgänglig både fysiskt och digitalt. Bedömarens grupp konstaterar att lärosätet har ändamålsenliga rutiner för att följa upp och underhålla både fysisk och digital infrastruktur samt bibliotekets verksamhet.

Studentstödet vid högskolan består enligt självvärderingen av studievägledning, möjlighet att ingå i en så kallad mentorsgrupp och extra stöd vid uppsatsskurser. Enligt *Johannelunds personalhandbok* är mentorsgrupperna avsedda för programstudenter de två första åren, och därefter praktiserar enskilda samtal med studenterna. Mentorsgruppsledare är en funktion som vissa lärare har, men som ligger under pastoralinstitutet och är en frivillig verksamhet för studenterna, enligt självvärderingen. Även distansstudenter kan ingå i en mentorsgrupp. Vid platsbesöken framgick att mentorsgrupperna är uppskattade, dock menar bedömarens grupp att ett utvecklingsområde kan vara att ha åtskilda mentorsgrupper för campus- respektive distansstudenter, eftersom deras studie- och kommunikationsförutsättningar är olika.

Enligt studentinlagan ger lärosätet stöd vid särskilda behov, och studenterna är i stort sett nöjda med detta. Studentinlagan påpekar dock att vissa områden kan förbättras, till exempel i inläsning av litteratur och förlängd tentamenstid. Vid platsbesöken framkom att lärosätet informerar om stöd vid studiestart och via mejl till studenterna samt att studentstödet fungerar väl, t.ex. i form av anteckningshjälp eller studievägledning.

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

Studenterna kan använda studenthälsan vid Uppsala universitet, men studentinlagan menar att informationen om den möjligheten kan bli bättre. Det bekräftades vid platsbesöken och då framkom även att det var oklart vilken tillgång distansstudenterna har till studenthälsan.

Bedömargruppen menar att det finns vissa utvecklingsområden beträffande studentstödet. Bedömargruppen konstaterar att de formella anvisningarna i *Johannelunds personalhandbok* som ska beskriva "studentärenden" nu enbart består av underrubriker utan innehåll för till exempel studenter med särskilda behov. Ett förbättringsområde är hur lärosätet identifierar behov av eller brister i studentstödet, i synnerhet för studenter på distans. Lärosätet lutar sig i princip helt mot den informella och personliga kontakten mellan lärare och studenter, och ställer t.ex. inga frågor om stödbehov i sina kursvärderingar och särskiljer där inte heller svaren från campus- respektive distansstudenter. Vid platsbesöken framkom även att diakonos (studentkårens utsedda jämställdhetsombudsman, två stycken) förmedlar studenternas behov av stöd till lärare och ledning, vilket enligt bedömargruppen tyder på en viss begränsning för lärosätet att fånga in studenters stödbehov. En rekommendation från bedömargruppen är att mer specifikt uppmärksamma distansstudenternas upplevelser och behov i värderingar och kvalitetsrapporter. Bedömargruppen rekommenderar även att lärosätet uppmärksammar och stödjer diakonos arbete för utbildningskvaliteten vid högskolan, t.ex. genom utbildning och någon form av ersättning. Lärosätet bör också förtydliga hur både campus- och distansstudenternas stödbehov ska bli känt så att lärosätet kan göra rätt insats.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätet, trots de identifierade utvecklingsområdena, säkerställer studenternas behov inom övrigt studentstöd, bibliotek och infrastruktur genom att lärosätets processer och arbetssätt fångar upp och åtgärdar behov och brister.

2.4 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att studenter och doktorander ges goda förutsättningar att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Uppfylld

Av självvärderingen framgår att en kontinuerlig avstämning av studenternas arbetsbelastning görs genom kursvärderingar och rektorstimmar. Genomströmning ska beskrivas i ämnesinriktningarnas kvalitetsrapporter, men det kan av olika skäl vara svårt att dra slutsatser på den nivån enligt rapporten för systematisk teologi. Därför föreslår bedömargruppen att programnivån är lämpligare. Kvalitetsrådet ska uppmärksamma avvikelser i genomströmning för rektor som föreslår åtgärder. Vid platsbesöken framkom det att studenter som halkar efter uppmärksammas av lärarkollegiet, men att det kan vara svårt att upptäcka bland studenterna under första terminen eller bland dem som läser på distans. Bedömargruppen menar därför att uppföljning av genomströmning och studieprestationer är ett angeläget utvecklingsområde.

I självvärderingen framhålls att tydlig information till studenterna om vad som förväntas av dem är väsentligt för att de ska klara sina studier, och att skriftlig information om normalstudiegången för programstudenter ges inför varje läsår. Vidare framhålls att den information som ges i kursplaner om bland annat förkunskaper och lärandemål, ska underlätta för studenterna att planera och genomföra sina studier. När det gäller förkunskaper har lärosätet upptäckt inkonsekvenser, vilket lärosätet planerar att åtgärda i kursplanerna under 2022–2023. Även när det gäller kursmål ska de kopplas tydligare mot utbildningsmålen enligt en ny mall. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets initiativ att åtgärda inkonsekvenser i kursernas förkunskapskrav, men anser att ett förtydligande av hur förkunskapskrav ska sättas är ett utvecklingsområde i likhet med hur högskolans styrdokument ska

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

hantera relationen kursmål–utbildningsmål.

Enligt självvärderingen erbjuds nya studenter introduktionsdagar kompletterat med workshoppar i studieteknik, som utvärderas av kollegiet och vid rektorstimmar. I studentinlagan framgår att tillfällena med studieteknik startade som ett projekt mellan studentkåren och en lärare, och framhålls som ett exempel på den nära kommunikationen parterna emellan. En stimulans för studenter att genomföra sina studier inom planerad tid är att studenterna bara kan få betyget Väl godkänd (VG) vid första examinationstillfället för de flesta kurser, enligt självvärderingen. Vid platsbesöken bekräftas att studenterna får information om studieförväntningar och tillgång till stöd vid program- och kursstart, vilket bedömargruppen menar bidrar till studenternas möjligheter till studieframgång.

Ett stöd för lärare vid kursplaneringen finns i *Johannelunds personalhandbok*, med vägledning för att beräkna arbetsbelastningen för studenterna. Här finns även vägledning för att detaljplanera kurser, och värdet av interaktionen mellan studenter och lärare framhålls vid fördelningen av timmar. Bedömargruppen ser positivt på det här stödet för lärarnas kursplanering, särskilt med avseende på studenternas arbetsinsats.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att lärosätet genomfört flera åtgärder för att skapa förutsättningar för studenterna att genomföra studierna under avsedd tid. Rutiner finns för att informera studenterna om förkunskaper och studieförväntningar, liksom om studieteknik. Som uppmärksammats i kvalitetsrapporten för systematisk teologi och i kvalitetsrådet är uppföljning av nyckeltal för studieprestation ett utvecklingsområde för högskolan, såväl avseende per kurs som genomströmning per program.

Bedömningsområde 3: Utformning, genomförande och resultat

Sammanvägd bedömning

Tillfredsställande

Bedömargruppen anser att bedömningsområdet som helhet är tillfredsställande. Lärosätet har en god kvalitetskultur där det är nära mellan studenter och personal, och där studenterna upplever att de administrativa tjänsterna är bra och ändamålsenliga. Lärosätet har en tydlig pedagogisk grundsyn som uppmuntrar till studentinflytande och studentaktiva inlärningsformer. Det finns en tydlig koppling mellan forskning och undervisning bland lärarna. Lärosätet har bra rutiner för kursutvärderingar och en tydlig rutin för återkoppling till studenterna, även om det är ett utvecklingsområde att säkerställa att informationen om utvärderingarnas resultat når fram till studenterna. Kvalitetsrapporter från ämnesinriktningarna är en viktig del av lärosätets kvalitetsarbete, men det är ett utvecklingsområde för lärosätet att förenkla behandlingen av rapporterna och tydliggöra hur informationen om behandlingen av rapporterna förmedlas till studenter och externa aktörer.

Bedömargruppen anser att bedömningsgrund 3.6 inte är tillfredsställande, eftersom platsbesöket visade att studenterna och de externa aktörerna inte får tillräckligt med information om granskningsresultatet från kvalitetssystemets processer.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Det finns ett nära förhållande mellan studenter och personal vid lärosätet. Det är en naturlig konsekvens av lärosätets styrning och ett bevis på lärosätets goda kvalitetsarbete under

många år med ett starkt fokus på informella mötesplatser för studenterna och personalen.

- Lärosätet har en tydlig pedagogisk grundsyn som följs upp med studentaktiva inlärningsformer. Lärarna samlas regelbundet i möten om pedagogisk utveckling och uppmuntras att formalisera sin pedagogiska kompetens genom kurser i högskolepedagogik.
- Personalhandboken innehåller många rutiner för ett gott kvalitetsarbete, bland annat en detaljerad beskrivning av hur kursutvärderingarna ska behandlas och hur pedagogernas analys ska återkopplas till studenterna.
- Studenterna uppmuntras att delta i lärosätets forskningsseminarier, och studentarbeten publiceras i lärosätets tidskriftsserie. Det vittnar om att det är nära mellan forskning och utbildning vid lärosätet.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör utforma rutiner för inrättande av nya utbildningsprogram.
- Lärosätet bör göra behandlingen av kvalitetsrapporten mindre komplicerad.
- Lärosätet bör tydliggöra hur återkopplingen av ämnesinriktningarnas kvalitetsrapporter ska kommuniceras till studenterna och de externa aktörerna.
- Lärosätet bör tydliggöra hur lärosätets kvalitetssystem tar tillvara synpunkter från arbetslivet och andra akademiska institutioner.

3.1 Lärosätet har en tydlig ansvarsfördelning samt ändamålsenliga rutiner och processer för utformning, utveckling, inrättande samt nedläggning av utbildningar.

Uppfylld

Lärosätet är litet med ett enda ämnesområde – teologi. Bedömningsområdet rör därför de teologiska ämnesinriktningarna (eksegetisk teologi, systematisk teologi och historisk-praktisk teologi) samt de respektive fokusområden som finns inom varje inriktning. Av underlagen som bedömargruppen tagit del av framgår att enstaka kurser ändras och byts ut med jämna mellanrum, både som en följd av intern ämnesutveckling och ändrade krav från de viktigaste avnämarna. Rutiner för inrättande av nya kurser visar på ett tillfredsställande sätt hur lärarkollegiet utvecklar ett förslag som rektorsmötet beslutat om, men bedömargruppen saknar motsvarande rutiner för inrättande av utbildningsprogram.

I dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem* beskriver lärosätet inte explicit att styrelsen ska fatta beslut om utveckling av det samlade utbildningsutbudet varje år, men dokumentet *Besluts- och delegationsordning för Johannelunds teologiska högskola* beskriver enligt bedömargruppen tydligt vem som ansvarar för ändringar av utbildningsutbud. Dokumentet visar att rektor ansvarar för kursplaner och utbildningsplaner, medan studierektor ansvarar för mindre ändringar, utan att specificera vad som kan definieras som mindre ändringar. Det är ett utvecklingsområde för lärosätet, enligt bedömargruppen. Lärosätets styrelse ansvarar för beslut och revideringar av studieplaner för program.

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

Lärosätet beskriver i självvärderingen hur nya fokusområden utvecklas genom både externa och interna processer. När lärosätets viktigaste partner EFS och svenska kyrkan förändrar sina krav, inför lärosätet ändringarna genom att utveckla fokusområdena. Det sker genom dialogmöten med praxisfältet, men det är oklart för bedömargruppen vilken status i kvalitetssystemet sådana möten har, eftersom rutinerna för det är otydligt beskrivna i kvalitetssystemet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet förtydligar exempelvis dokumentet *Rutin vid inrättande av ny kurs*.

Fokusområdena utvecklas också som en följd av interna processer. Enligt självvärderingen kan till exempel återkopplingar från studenter i ämnesutvärderingar tas upp till diskussion i kvalitetsrådet, som sätter igång en intern förändringsprocess. Normalt följer större förändringar den treåriga utvärderingscykeln för de teologiska ämnesinriktningarna, där studenter och personal genom utvärderingar och kvalitetsrapporter återkopplar behov av utveckling till rektor. Utformningen av nya kurser är rektors ansvar, men arbetet genomförs i dialog med studierektor vid rektorsmötet. Studierektor har delegerat ansvaret för att genomföra mindre ändringar, och platsbesöket visar att det fungerar tillfredsställande i praktiken. Slutligen är det lärosätets styrelse som fattar beslut om ändringar i utbildningsutbudet genom att besluta om lärosätets handlingsplan. Av verksamhetsplanen för 2021–2022 framgår att en kurs (EG101) ska utvecklas till en onlinekurs, och att verksamhetsplanen ger lärosätets ledning i uppdrag att undersöka möjligheten att utveckla sin självavårdskurs till en grundutbildning i diakoni. Det visar att lärosätets kvalitetssystem för att upprätta nya kurser fungerar i praktiken, eftersom styrelsen genom att besluta om verksamhetsplanen har det högsta ansvaret. Bedömargruppen anser att det är en ändamålsenlig ansvarsfördelning.

Den samlade dokumentationen som bedömargruppen tagit del av, tillsammans med intervjuerna under platsbesöken, visar för bedömargruppen hur lärosätet i praktiken behandlar processer i samband med ändringar i utbildningsutbudet. Men ett utvecklingsområde som bedömargruppen identifierat är att lärosätet bör ta fram rutiner för inrättande av utbildningsprogram.

3.2 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna till att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna, vilket också återspeglas i examinationen.

Uppfylld

Lärosätets pedagogiska grundsyn beskrivs i personalhandboken. Enligt grundsynen står studenten i centrum och av personalhandboken framgår att lärosätet ska prioritera lektionsformer i mindre grupper där «lärande gemenskap» ska utvecklas genom aktiv dialog mellan lärare och studenter. Studenternas roll i inlärningsprocessen synliggörs i lärosätets kvalitetssystem genom studentundersökningar och kursutvärderingar. Här har studenterna möjlighet att ge återkoppling på undervisning och examinationsformer som blir en del av den samlade kvalitetsrapporten för ämnesinriktningen. Enligt självvärderingen är institutionens undervisning varierande och har flera inslag av studentaktiva inlärningsformer. Lärosätet beskriver vidare att den viktigaste arbetsformen i utbildningen är seminarieformen, där studenter och personal tillsammans diskuterar en text, eller gemensamt diskuterar studenternas egna texter som de själva presenterar.

Studenterna modifierar bilden genom sin studentinlaga, där de påpekar att de också arbetar mycket med självstudier. Men platsbesöket visade ändå att lärarna bedriver en varierad undervisning där de praktiserar flera typer av pedagogik. Studenterna uppmuntras till självstudier av texter som gemensamt diskuteras under seminarier i ledning av en ämnesansvarig lärare. Självvärderingen beskriver en progression i seminarieformen, där studenterna blir mer och mer självständiga

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

allteftersom de kommer längre fram i studierna, vilket också framgår av personalhandboken. Bedömargruppen anser att institutionens tydliga fokus på sin pedagogiska grundsyn, kombinerad med en aktiv användning av seminarieformen där studenterna i mindre grupper kan diskutera innehållet i kurserna, visar lärosätets styrka som pedagogisk institution.

Enligt självvärderingen förväntar sig lärosätet att lärarna aktivt utvecklar sin egen pedagogiska kompetens. Institutionen erbjuder pedagogiska seminarier två till tre eftermiddagar per termin för personalen, där de diskuterar undervisningsformerna. Sådana seminarier kan antingen ledas av interna krafter eller inbjudna gäster. Personalen uppmuntras också att följa kurser i högskolepedagogik vid Uppsala universitet, och alla disputerade lärare har enligt självvärderingen deltagit i minst en sådan kurs om 7,5 högskolepoäng. Bedömargruppen anser att den här pedagogiska praktiken är en styrka vid lärosätet, men kan inte se att den är kvalitetssäkrad i lärosätets underlag, bortsett från dokumentet *Meriteringsprocess för lärare vid Johannelund* samt i personalhandboken, som beskriver vägen mot befordran till docent. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att tydliggöra kravet på institutionell och formell utbildning av alla lärare, till exempel i personalhandboken.

Bedömargruppen noterar också att varken årsrapporten 2020 eller handlingsplanen 2021–2022 innehåller specifika punkter eller avsnitt som handlar om pedagogisk utveckling. Bedömargruppen uppmanar lärosätet att arbeta mer systematiskt med pedagogisk utveckling av sina lärare samt involvera studenterna mer i diskussioner om inlärningsformer. Bedömargruppen efterlyser också reflektioner om pedagogisk utveckling, exempelvis i årsrapporter, handlingsplaner och diskussioner i styrelsen.

Lärosätet presenterar i *Johannelunds personalhandbok* en tydlig pedagogisk plattform, och platsbesöket bekräftar att lärarna har en varierad pedagogik som främjar studentaktiva lärandeformer. Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att bedömningsgrunden, trots de avslutande utvecklingsområdena, är uppfylld.

3.3 Lärosätet säkerställer ett nära samband mellan forskning och utbildning i verksamheten.

Uppfylld

Personalhandboken beskriver hur lärosätet ska erbjuda «en pedagogiskt genomtänkt utbildning i medveten dialog med internationell forskning». Personalhandboken beskriver också hur alla kurser ska erbjuda studenterna litteratur i form av primärkällor och aktuell forskning i ämnet. Alla fast anställda lärare vid lärosätet har enligt personalhandboken 10, 20 eller 22,5 procents forskningstid i sina tjänster, vilket visar att institutionen förväntar sig att lärarna också är aktiva forskare. Bilaga 1 till årsrapporten 2020 visar att de flesta lärare, enligt bedömargruppen, har publicerat relativt mycket under 2020: 16 fackgranskade artiklar eller kapitel (inklusive publikationer i skolans egen vetenskapliga publikation *Ingång*) som bidrag till en monografi. Med ungefär 9 vetenskapliga årsverk är det i linje med andra högskolor och universitet i Norden.

Under platsbesöket blev det tydligt att den här forskningsaktiviteten är en viktig del av den enskilda lärarens undervisning. Varje månad bjuds också studenterna in till institutionens forskningsseminarier, där lärare eller inbjudna externa forskare presenterar sin forskning. År 2020 arrangerade lärosätet 9 forskningsseminarier. Personalhandboken visar hur lärosätet förväntar sig att studenterna ska kunna arbeta med teori och forskningsmetoder i arbetet med sina uppsatser, vilket bekräftades under platsbesöket.

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

Av självvärderingen framgår att kollegiet vid lärosätet regelbundet ger ut en egen tidsskriftserie, *Ingång*, där lärarna publicerar delar av sin forskning. Där publiceras också studenternas studentarbeten, vilket visar att studenterna uppmuntras till att vara aktiva deltagare i produktion och förmedling av akademiska arbeten. Under platsbesöket fick bedömargruppen bekräftat att studenterna hade stort utbyte av att delta i forskningsseminarierna, särskilt de studenter som deltog i den avslutande delen.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen, baserat på det samlade underlaget, att lärosätet är en högskola där lärarna är aktiva forskare och där studenterna bjuds in till möten med aktuell forskning genom både kurslitteratur, lärarnas undervisning och forskningsseminarier.

3.4 Lärosätet säkerställer att dess utbildningar utformas och genomförs med tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, lärandeaktiviteter och examinationer.

Uppfylld

Av de utbildningsplaner som bedömargruppen tagit del av framgår att lärosätet reviderade de nuvarande utbildningsplanerna 2020, och lärosätet beskriver i självvärderingen att utbildningsplanerna för kandidatexamen, högskoleexamen, magisterexamen och masterexamen har en tydlig koppling mellan nationella och lokala mål, inlärningsaktiviteter och examinationer. Det preciseras i dokumentet *Utbildningens nationella mål*. Våren 2021 introducerade lärosätet också en ny mall för utveckling av kursplaner genom en egen rutin, *Rutin vid inrättande av ny kurs*.

Lärosätet arbetar med att säkerställa måluppfyllelse på flera plan. Dokumentet *Kollegiets självvärderingsmatrix* från 2012, och i ny version 2021, visar att lärosätet har rutiner för att säkerställa måluppfyllelsen vid examen. Dokumentet *Analys av examenmåluppfyllelse 2021* visar att lärosätet följer upp kvalitetsarbetet med inlärningsmål, inlärningsaktiviteter och examinationer. Studenternas kursutvärderingar och kvalitetsrådets behandling av kvalitetsrapporterna ger rektorn nödvändig information för att kunna presentera en plan för arbetet med kurs- och studieplaner för lärosätets styrelse. Styrelsen fattar slutligen beslut om lärosätets utbildningsplaner.

Bedömargruppen anser sammanfattningsvis att de rutiner och den dokumentation som är knutna till bedömningsområdet är tillfredsställande.

3.5 Utifrån kontinuerliga uppföljningar och periodiska granskningar vidtar lärosätet de åtgärder som krävs för att förbättra och utveckla utbildningarna.

Uppfylld

Lärosätet är mycket litet, och både självvärderingen och platsbesöken visar att närheten mellan studenterna och personalen är en av lärosätets styrkor. Närheten leder till många informella samtal och diskussioner, som i praktiken bidrar till att utveckla och förbättra utbildningarna. I självvärderingen framgår att studenternas återkoppling tidigare var informell och dokumenterades i liten utsträckning, enligt ledningen. Inför UKÄ:s granskning har lärosätet reviderat sitt kvalitetssystem, och nu är kontinuerliga uppföljningar och regelbundna granskningar systematiserade samt administreras av det nyupprättade kvalitetsrådet. Lärosätet beskriver vidare i självvärderingen att granskningar organiseras på flera nivåer. Efter avslutad kurs utvärderar studenterna kursen, och personalhandboken beskriver i detalj hur kursutvärderingar ska genomföras och följas upp. Lärares förslag till förbättringar av ämnet

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

ska utarbetas inom två veckor, och sedan förmedlas till rektor och studentkåren. Administrationen ska sedan informera alla studenter via anslagstavlor och lärplattformar.

Personalhandboken beskriver att studenterna ska bjudas in till rektorstimmen, som är terminsvisa utvärderingssamtal där man tar upp frågor om studiekvalitet och kursutvärderingar. Studenterna är även representerade i lärosätets kvalitetsråd, som diskuterar kvalitetsrapporter från både de årliga kursutvärderingarna och den större kvalitetsrapporten som varje ämnesinriktning levererar vart tredje år. Protokollet från kvalitetsrådet som bedömargruppen tagit del av ger exempel på hur kvalitetsrådet behandlar kvalitetsrapporten utifrån ämnesinriktningen i systematisk teologi, och ger konkreta rekommendationer om åtgärder för att förbättra utbildningen.

Lärosätet redogör i självvärderingen att man sedan 2013 har använt en kollegial självvärderingsmatris för att nå kvalitativ och kvantitativ måluppfyllelse i alla kurser. I revideringen av kvalitetssystemet har den byggts ut, och självvärderingen ger exempel på hur kvalitetsavvikelse har lett till åtgärder för att förbättra kurserna. Dokumentet *Analys av examensuppfyllelse 2021* visar hur självvärderingsmatrisen från lärarna har behandlats av rektorsrådet, och dokumentet beskriver både en analys av resultatet och konkreta åtgärder för att förbättra dagens praxis. Lärosätet genomför också studentenkäter och alumnenkäter, för att kartlägga studenternas erfarenhet av studentlivet vid lärosätet. Enkäterna från 2021 visar en relativt hög svarsprocent från både studenter och alumner, och studenterna är i huvudsak nöjda med de studier som lärosätet erbjuder. Självvärderingen tar upp exempel på sådant som får dålig återkoppling, som den fysiska lärmiljön, och som en konsekvens av det har lärosätets ledning inlett förhandlingar med ägaren om att utvidga lärosätets areal och uppgradera de tekniska tjänsterna. Bedömargruppen slår fast att lärosätet har utvecklat ett kvalitetssystem som fångar upp avvikelser och hjälper institutionen att utveckla studiekvaliteten ytterligare.

Bedömargruppen anser att mer detaljerade instruktioner till Advisory Board är ett utvecklingsområde för lärosätet. Bedömargruppen anser också att de är positivt att det närmaste praxisfältet, EFS och Svenska kyrkan, ingår i lärosätets styrelse, men även här kan praxisfältets roll i kvalitetssystemet beskrivas tydligare. Punkt 7 i dokumentet *Rutin vid inrättande av ny kurs* beskriver samarbetet med externa aktörer, men bedömargruppen anser att det är oklart hur ett sådant samarbete ska formaliseras. Kvalitetsrapporterna ska enligt kvalitetssystemet diskuteras med arbetslivet innan rektor lägger fram rapporterna för lärosätets styrelse. Bedömargruppen anser att det är en bra rutin som främjar studiekvaliteten, men uppmanar lärosätet att tydliggöra ramarna för arbetslivets involvering i det arbetet.

Bedömargruppen anser sammanfattningsvis att rutinerna för studentinvolvering säkerställer att kvaliteten i utbildningarna förbättras och utvecklas genom uppföljningar och regelbundna granskningar. Bedömargruppen är också positiv till hur externa kolleger och arbetslivet involveras i kvalitetsarbetet men rekommenderar lärosätet att vidareutveckla rutinerna och tydliggör rollen för Advisory Board och arbetslivsrepresentanter i arbetet med kvalitetsrapporterna.

3.6 Lärosätet säkerställer att granskningsresultat publiceras och att åtgärder som planeras eller genomförs för att förbättra och utveckla utbildningarna kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt med relevanta intressenter.

Inte uppfylld

Lärosätet har en stark tradition av närhet mellan studenter och personal, och självvärderingen visar att rektorstimmen är en viktig arena för studenternas och personalens diskussioner om studiekvalitet.

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

Rektorstimmen beskrivs också i kvalitetssystemet med en egen rutin. Under platsbesöket framgick det att institutionens kommunikationsavdelning varje vecka mejlar ut information om lärosätets verksamhet till studenter och personal. I mejlen ingår olika frågor som berör studiekvaliteten. Allt detta tyder på en god dialog mellan lärosätet och studenterna, men bedömargruppen anser att den här praxisen ska formuleras som rutiner och bli en del av lärosätets formella kvalitetssystem.

Lärosätet betonar att kvalitetsrapporten från ämnesinriktningarna är den bärande delen i kvalitetssystemet. Rapporten utarbetas av den lärare som ansvarar för ämnesinriktningen och diskuteras i kvalitetsrådet, där både studenter och personal är representerade. Genom att behandla kvalitetsrapporten ger kvalitetsrådet rekommendationer till rektor. Sedan träffas rektor, de ansvariga för ämnesinriktningen och en studentrepresentant för att diskutera utbildningens styrkor och utmaningar. Med utgångspunkt i diskussionen tar den ansvariga för ämnesinriktningen fram en handlingsplan som förankras med lärarkollegiet, studentkåren och representanterna för arbetslivet. Därefter presenteras handlingsplanen för lärosätets styrelse som ansvarar för uppföljningen. Det här är en mycket grundlig behandling av en kvalitetsrapport, men bedömargruppen ställer sig frågande till om kommunikationen av resultatet till relevanta intressenter säkerställs tillräckligt i lärosätets kvalitetssystem. Av dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem* framgår det att representanter för arbetslivet ska vara med när handlingsplanen tas fram, och det gäller även studenterna. Men bedömargruppen har inte kunnat se om det i de samlade underlagen framgår hur resultatet från behandlingen av handlingsplanerna ska kommuniceras till arbetslivet och studenterna.

Personalhandboken innehåller en detaljerad beskrivning av hur kursutvärderingarna ska kommuniceras tillbaka till studenterna, och skärmdumpar från Moodle tyder på att studenterna till viss del får del av informationen. Platsbesöket visar ändå att mycket få studenter kände till att den här informationen fanns eller var den fanns. Det framgår också av studentinlagan. Det här tyder enligt bedömargruppen på att information som ska förbättra och utveckla utbildningen inte kommuniceras på ett ändamålsenligt sätt i lärosätets kvalitetssystem i praktiken. Bedömargruppen fick under platsbesöket inte heller klarhet i på vilka sätt som dialogen mellan lärosätet och praxisfältet genomförs – utöver att EFS och svenska kyrkan har representanter i lärosätets styrelse.

Sammanfattningsvis vill bedömargruppen påpeka att lärosätet har tre utvecklingsområden som behöver följas upp:

- Lärosätet bör informera studenterna om analyser och åtgärder efter kursutvärderingar på ett bättre sätt.
- Lärosätet bör tydliggöra i sina rutiner hur studenterna får information om ämnesinriktningarnas kvalitetsrapporter.
- Lärosätet bör tydliggöra i sina rutiner hur dialogen mellan lärosätet och praxisfältet ska föras.

För enskilda utbildningsanordnare gäller även:

3.7 Lärosätet har och tillämpar goda rutiner för antagning av studenter och doktorander, tillgodoräknanden samt för utfärdande av examina. Lärosätet har även en fastställd rutin för omprövning av beslut gällande studenter och doktorander.

Uppfylld

Lärosätet erbjuder för tillfället två sätt för studenterna att ansöka om en utbildningsplats vid

Datum
2022-10-04

Reg.nr
411-00148-21

institutionen: antingen via skolans webbplats eller via antagning.se. Från och med hösten 2022 sker alla ansökningar via antagning.se, och bedömargruppen anser att det är positivt att institutionen närmar sig praxis inom sektorn genom den här förändringen.

Resultat från student- och alumnenkäter visar att lärosätet har bra rutiner för att ta emot nya studenter, enligt lärosätets självvärdering. Det bekräftades för bedömargruppen under platsbesöket. Självvärderingen beskriver vidare att lärosätet har rutiner för anpassning av kurser som studenterna har läst vid andra lärosäten, rutiner för anmälan till examen och rutiner för att klaga på examensresultat. Av bilagan till fördjupningsspåret framgår att institutionen har rutiner för antagning, tillgodoräknande av kurser, ansökan om utbildningsbevis och begäran av omprövning av beslut. Bedömargruppen anser att rutinerna är tillfredsställande.

Bedömningsområde 4: Jämställdhet

Sammanvägd bedömning

Tillfredsställande

Att jämställdhetsarbetet vid lärosätet är kopplat till arbetet för lika villkor medför en viss systematik, till exempel i form av en årlig uppföljning och revidering av handlingsplan. Bedömargruppen får intrycket att medvetenheten om högskolans mål för jämställdhet avseende rekrytering, författare till kurslitteratur och gästlärare verkar levande hos lärare och studenter. Lärosätet gör ansträngningar för att nå en jämnare könsfördelning mellan lärarna, vilket främst märks genom rekryteringen av gästlärare. Jämställdhetsperspektivet blir också belyst i kvalitetsrapporterna, som förslag på åtgärder för att öka jämställdhet bland lärare och författare samt för utbildningens innehåll. Lärosätets inskickade material ger belägg för att det stämmer.

Bedömargruppen saknar ett utpekat ansvar för jämställdhetsarbetet i högskolans styrdokument, liksom mål för jämställdhet i utbildningarnas innehåll. Bedömargruppen ser även brister i hur uppföljningen av jämställdhet beaktas, eftersom få underlag fokuserar på det (utöver kvalitetsrapporter). Det material som bedömargruppen tagit del av har inte kunnat visa att de åtgärder som föreslås i handlingsplanen eller i kvalitetsrådets rekommendationer omsatts i praktiken eller hur uppföljningen ska gå till. Det är enligt bedömargruppen även osäkert om en extern uppföljning av jämställdhetsperspektivet kommer att genomföras på det sätt som beskrivs i självvärderingen.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Utvecklingsmål för jämställdhetsarbetet skrivs fram varje år i handlingsplanen och återspeglas i personalhandboken.
- En uttryckt strävan finns att nå jämnare könsbalans i lärarkåren.
- Uppföljning av jämställdhetsmålen sker i kvalitetsrapporterna för såväl kurser som ämnesinriktningar.
- Det finns en medvetenhet bland lärare och studenter om lärosätets mål för jämställdhet och en öppenhet i frågan.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

- Lärosätet bör förtydliga ansvaret i lärosätets styrdokument för att beakta jämställdhet.
- Lärosätet bör säkra underlag och processer som möjliggör en explicit uppföljning av lärosätets jämställdhetsmål och de åtgärder som vidtas för att nå dem.
- Lärosätet bör explicit undersöka studenternas uppfattning om jämställdhetsperspektivet i utbildningarna genom studentenkäter.
- Lärosätet bör undersöka möjligheten att utnyttja högskolans lokala utbildningsmål för att mer synligt inkludera jämställdhetsperspektiv i utbildningarnas innehåll.

4.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att beakta jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

Uppfylld

Enligt självvärderingen ingår arbetet med jämställdhet i arbetet med likabehandling, och hur det systematiska arbetet ska ske beskrivs i lärosätets likabehandlingspolicy med tillhörande handlingsplan. Dokumentet revideras varje år av en personalrepresentant som är utsedd av rektor i samarbete med studentkårens diakonos, och fastställs av högskolestyrelsen. Policyen finns tillgänglig på lärosätets webbplats. Handlingsplanen pekar ut de som ansvarar för åtgärder, men ansvarsfördelningen för jämställdhetsarbetet vid högskolan framgår inte i besluts- och delegationsordningen eller i andra dokument som bedömargruppen tagit del av. Detta ser bedömargruppen som en brist.

Enligt självvärderingen ska målen i handlingsplanen följas upp av rektor eller den rektor utser och diakonos. Flera underlag för uppföljning av arbetet för likabehandling beskrivs i självvärderingen och likabehandlingsplanen, men här nämns inte jämställdhetsarbetet explicit. I studentenkäten finns till exempel en fråga om lärosätet "beaktar likabehandling (inklusive jämställdhet) i utbildningen", men i kursvärderingarna saknas frågan. Bedömargruppen menar att det är ett utvecklingsområde för lärosätet att arbeta fram ett synsätt som skiljer främjande av jämställdhet mellan könen från att undvika diskriminering på grund av kön som grund för mål, åtgärder och uppföljning av jämställdhet i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.

I "visionen" i *Likabehandlingspolicy, handlingsplan och åtgärdsplan* för 2021–2022 omnämns arbetet för likabehandling, men inte explicit för jämställdhet. I handlingsplanen nämns dock mål som jämn könsfördelning bland sökande, "god balans" i könsfördelningen hos författare av kurslitteratur samt jämn könsfördelning bland gästföreläsare. Dessa mål återfinns även i personalhandboken. Självvärderingen beskriver en jämn könsfördelning bland de studenter som tar examen och att specifika kurser som problematiserar genus ska finnas. Bedömargruppen rekommenderar att högskolan tar ställning till om även de båda målen ska ingå i handlingsplanen. I *Anställning av ordinarie lärare* framgår att det underrepresenterade könet ska vägas in i helhetsbedömningen av sökande. Enligt handlingsplanen för 2021–2022 ska könsbalansen vid studentrekryteringen följas upp i nybörjarenkäten, och författarkön granskas vid fastställandet av kursplanerna. Den hanteringen har inte kunnat bekräftas av bedömargruppen eftersom underlaget ännu inte finns redovisat i till exempel årsberättelsen. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att särskilt bevaka att dessa uppgifter tas med i årsrapporten för 2022. Könsbalansen bland gästlärare ska inventeras på kursnivå och redovisas i lärosätets årsberättelse, vilket bedömargruppen konstaterar saknas för 2020 och därmed

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

ser som en brist.

Vid platsbesöken bekräftades lärarnas medvetenhet om målen för jämn könsfördelning vid nyrekrytering samt bland författare och gästlärare, och att frågan om att lyfta in jämställdhet i utbildningen är närvarande. Bedömargruppen anser att det är positivt, eftersom det målet inte är uttalat i till exempel handlingsplanen.

Vid platsbesöken framkom att jämställdhetsperspektivet beaktas i marknadsföring och i sociala medier, samt att det ingår i informationen till nya studenter. Vidare framgick att lärosätet erbjuder kurser där genus problematiseras ur ett teologiskt perspektiv. I verksamhetsplanen för 2021–2022 beskrivs en åtgärd för jämställdhet: en mall för könsfördelning av författare till kurslitteratur. Bedömargruppens intryck av platsbesöken är att varken lärare eller studenter upplever att jämställdhetsfrågan är problematisk, vilket bedömargruppen tolkar som ett positivt tecken för jämställdhetsarbetet vid lärosätet.

Vid platsbesöken framhålls att uppföljningen av jämställdhetsarbetet sker genom kvalitetsrapporterna, något som bekräftas av exempel på kvalitetsrapporter för kurser och i rapporten för systematisk teologi. I anteckningar från kvalitetsrådets uppföljande möte för den rapporten ges åtgärdsförslag för att öka jämställdheten bland lärare och författare samt i utbildningens innehåll. Det är klart för bedömargruppen hur och om rådets rekommendationer har genomförts eller följts upp. En möjlighet till uppföljning är att utnyttja den externa granskningen av jämställdhetsarbetet som enligt självvärderingen ska göras vart tredje år av högskolans advisory board. Den granskningen kunde inte bekräftas vid platsbesöken, eftersom granskningen ska inledas kommande höst 2022. Bedömargruppen menar att extern bedömning av lärosätets arbete för jämställdhet i utbildningarna vore en värdefull resurs att utnyttja, till exempel för uppföljningen av arbetet med kvalitetsrapporter.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att det finns vissa utvecklingsområden för ansvarsfördelningen för och uppföljning av jämställdhetsperspektivet i utbildningarna. Samtidigt vittnar självvärderingen och platsbesöken om en medvetenhet och ambition hos ledningen, lärarna och studenterna om att fortsätta arbetet med att systematisera och utveckla jämställdheten i utbildningarna.

Bedömningsområde 5. Student- och doktorandperspektiv

Sammanvägd bedömning

Tillfredsställande

Utifrån självvärderingen, studentinlagan, platsbesöken och annat skriftligt underlag som bedömargruppen har tagit del av framgår att lärosätet och studentkåren arbetar tätt tillsammans för att möjliggöra och för att skapa förutsättningar för studenternas rätt att utöva sitt inflytande över utbildningen och studiesituationen.

Bedömargruppen har identifierat ett antal utvecklingsområden som lärosätet behöver arbeta vidare med för att säkerställa att studenternas förutsättningar att utöva inflytande fungerar tillfredsställande. Bedömargruppen noterar att lärosätet för många av de identifierade utvecklingsområdena redan har påbörjat sitt utvecklingsarbete, vilket gör att den samlade bedömningen är att bedömningsområdet är tillfredsställande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Dialogen mellan lärosätet och studentkåren, både informellt och formellt, finns på flera organisatoriska nivåer i systemet – från ledningen till studenterna.
- Det finns avsatta rektorstimmar för diskussion och utveckling av utbildningarna utifrån rapporter som framkommer.
- Lärosätet och studentkåren har utsedda personer för arbetet med likabehandling.
- Studentperspektivet är en tydlig integrerad del i kvalitetsrapporterna och ämnesinriktningsrapporterna.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet och studentkåren behöver arbeta mer med frågan om attraktivitet och engagemang för ett uppdrag som studentrepresentant.
- Lärosätet behöver hitta sätt för att få hög svarsfrekvens på kursvärderingarna, för att säkerställa utvecklingen av utbildningarna.
- Lärosätet behöver arbeta tätt tillsammans med studentkåren, för att skapa förutsättningar för distansstudenterna att vara delaktiga i lärosätets utveckling.

5.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, ett systematiskt arbete med att verka för studenters och doktoranders möjligheter och förutsättningar att utöva inflytande över utbildningen och sin studiesituation.

Uppfylld

Studenterna får möjlighet att delta i de beslutande och beredande organen på lärosätet på flera nivåer. Det framgår av lärosätets besluts- och delegationsordning samt bekräftades på platsbesöken. Studenterna finns bland annat representerade i högskolestyrelsen, rektorsmötet, kvalitetsrådet, disciplinnämnden, biblioteksrådet och vid mer informella diskussioner om den fysiska och psykosociala arbetsmiljön på lärosätet. I självvärderingen beskriver lärosätet att arbetsmiljön för studenterna i huvudsak diskuteras med studierektorn. Ett speciellt avtal har upprättats mellan studentkåren och lärosätet, *PM Studentkåren och studerandes delaktighet i arbetet vid Johannelunds teologiska högskola*, som ska följas upp varje år mellan parterna för att diskuteras, uppdateras och beslutas.

En utmaning som både lärosätet och studentkåren lyfter i självvärderingen respektive studentinlagan, är att det är svårt att hitta studenter som vill engagera sig i kvalitetsarbetet. Vid platsbesöken bekräftades det, och det framkom också att studenternas kännedom om kvalitetssystemet är mycket låg. Det framkom dock vid platsbesöken att det finns en pågående diskussion mellan lärosätet och studentkåren för att få fler studenter att engagera sig i kvalitetsarbetet, vilket bedömargruppen ser positivt på. Under platsbesöken framkom det också att det är svårt att få fler studenter att engagera sig. Det är ofta samma studenter som engagerar sig i flera olika uppdrag, vilket hänger ihop med lärosätets litenhet. Bedömargruppen menar att det är viktigt att lärosätet och studentkåren för en

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

kontinuerlig diskussion om vilka beredande och beslutande organ som studenterna ska prioritera och besätta när det är svårt att hitta personer.

Eftersom uppdraget som studentrepresentant är utöver studierna, menar bedömargruppen att lärosätet behöver beakta det vid diskussionerna om hur fler studenter kan engagera sig. Det framkom vid platsbesöken att lärosätet håller på att starta en utbildning för uppdraget som studentrepresentant, vilket bedömargruppen anser är positivt eftersom rollen är betydelsefull för både studentkåren och lärosätet. Bedömargruppen rekommenderar att lärosätet och studentkåren ser över förutsättningarna för studenterna att engagera sig. Några exempel skulle kunna vara arvodering av uppdrag, intyg för tjänstgöring eller tydligare regler vad som gäller vid examinationer om uppdraget tar tid från undervisningen eller från egenstudier.

Det har av det samlade underlaget framgått att studentkårens diakonos är en viktig och central funktion både för studenterna och lärosätet. Lärosätet lyfter fram diakonos som en viktig funktion i utvecklingen av lärosätets kvalitet och likabehandling, vilket bekräftas av studentinlagan. Bedömargruppen har inte kunnat finna några skriftliga instruktioner till funktionen, men har via platsbesöken förstått att lärosätet anser att funktionen har ett systematiskt arbetssätt. Funktionen finns främst med i grupperingar som diskuterar den studiesociala situationen och stöttar också studenter som behöver extra stöd och lotsning inom lärosätet. Bedömargruppen anser att eftersom det är lärosätet som ansvarar för studenternas arbetsmiljö och likabehandlingsarbetet bör lärosätet se över möjligheten att förtydliga sitt ansvar i förhållande till studentkåren i dessa frågor.

I studentinlagan skriver studentkåren att "Johannelunds teologiska högskola är en plats där såväl den teologiskt konservativa som liberala känner sig hemmastadd och där människor av olika sexuell läggning och kön är välkomna att både ta del av högskolans undervisning och varma gemenskap". Detta menar bedömargruppen är ytterligare ett exempel på att studentkåren och lärosätet arbetar tillsammans för att främja en god studiemiljö för alla studenter, och är ett gott betyg på att lärosätet arbetar aktivt med de frågorna. Bedömargruppen har även fått detta bekräftat under platsbesöken. På platsbesöken framkom att lärosätet tar en aktiv roll i att både provokativt och kritiskt lyfta fram andra tankesätt än de rådande i dag. Bedömargruppen har genom sina platsbesök fått det bekräftat att det råder en kvalitetskultur och medvetenhet i likabehandlingsfrågorna och att det ska vara högt i tak för diskussioner.

Att studentperspektivet sedan våren 2021 ingår som en integrerad del i samtliga kvalitetsrapporter för kurser och ämnesinriktningar, ser bedömargruppen som en styrka. Bedömargruppen uppfattar det som att lärosätets anställda och studenter alltid får möjlighet till att reflektera över vad studenterna tycker fungerar väl inom vissa kurser och vad som behöver utvecklas i andra kurser. Det är enligt bedömargruppen viktigt att kursvärderingarna också ger studenterna möjlighet att tycka till om sin utbildning under tiden den pågår.

Både självvärderingen och studentinlagan framhåller att det är svårt att få studenterna att göra kursvärderingarna. En av orsakerna som framkommer i platsbesöket är att frågorna inte alltid anses relevanta för kursen. Lärosätet beskriver i självvärderingen att kursvärderingarna utgör ett viktigt underlag för bland annat kvalitetsrapporter och har alltså en viktig funktion i kvalitetssystemet. Det ger också lärosätet en kvantitativ bedömning som går att använda för att utveckla utbildningen. I både självvärderingen och studentinlagan har lärosätet och studentkåren identifierat kursvärderingarna som ett område som de behöver arbeta vidare med. Bedömargruppen anser att det är en styrka att de vill arbeta tillsammans med det. Lärosätet behöver dock hitta en balans, så att systemet inte blir alltför

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

administrativt tungt samt kan fungera både för campus- och distansstudenter och där frågorna är relevanta för lärosätets utveckling och studenternas lärande.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att en student- och alumnenkät genomförs vart tredje år och används i kvalitetsrapporterna. Enkäterna diskuteras kontinuerligt i bland annat kvalitetsrådet, under rektorstimmarna och ibland även under dialogkonferenserna. Den här rutinen framgår även av dokumentet *Johannelunds kvalitetssystem*. Detta anser bedömargruppen är ett gott komplement till kursvärderingarna, för att ta temperaturen på studenterna under en längre tid och dessutom se utbildningen i ett bredare perspektiv. Bedömargruppen menar dock att det vore önskvärt att dessa enkäter används tydligare för att utveckla både kvalitetssystemet och kvalitetsarbetet på lärosätet. Beskrivningen av enkäterna finns, ibland annat i personalhandboken, och lärosätet verkar ha en ambition att arbeta mer systematiskt med dessa och att de ska användas som underlag för att utveckla lärosätets verksamhet. Det framkom vid platsbesöken att kännedomen om student- och alumnenkäterna samt kursvärderingarna var förhållandevis låg bland studentgrupper och intressenter. Lärosätet behöver därför arbeta mer med för att tillgängliggöra informationen till de grupper som är intresserade av resultaten.

Lärosätet bjuder även in till dialogkonferenser, där studenter och personal möts för att diskutera ett givet ämne som är aktuellt. Dialogkonferenserna beskrivs både i personalhandboken, självvärderingen och studentinlagan som ett gott exempel på hur man kan bygga kvalitetskultur och informera om kvalitetssystemet. Det aktuella ämnet diskuteras med studentkåren innan konferensen utlyses, så att det är intressant för båda parter. Bedömargruppen uppfattar att det bidrar till en god kvalitetskultur på lärosätet, där man mer informellt kan diskutera svåra frågor. Det framkom under platsbesöken att få studenter deltog i konferenserna, och att det fanns önskemål om att fler distansstudenter har möjlighet att delta på konferenserna. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att utveckla utformningen av konferenserna för att i högre utsträckning göra den tillgänglig även för distansstudenterna.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att programstudenterna erbjuds att delta i mentorsgrupper, som är en mindre grupp studenter som diskuterar frågor tillsammans och som leds av en person från lärarkollegiet. Bedömargruppen delar bilden som studentinlagan ger av att det bidrar till en medvetenhet i kvalitetsarbetet och utveckling av lärosätet, vilket bekräftas under platsbesöken. Det framkom under platsbesöken att campus- och distansstudenter har olika förutsättningar, utmaningar och behov, och att det därför vore önskvärt att diskutera med andra inom sin grupp. Det är dock viktigt att både campus- och distansstudenter möts emellanåt, men kanske kan en tydligare uppdelning vara på plats. Vid platsbesöken framgick att mentorsgrupperna är uppskattade. Samtidigt menar bedömargruppen att ett utvecklingsområde kan vara att ha åtskilda mentorsgrupper för campus- respektive distansstudenter.

I självvärderingen beskriver lärosätet att de ser sig som relativt nya som distansutbildare och under pandemin har efterfrågan på distansstudier ökat. Av självvärderingen framgår att det finns utmaningar med att bygga ut distansutbildningen. Vid platsbesöken framkom att lärosätet behöver hitta sätt att öka distansstudenternas inflytande över utbildningen och stödja studenterna genom hela utbildningen. Bedömargruppen vill uppmana lärosätet att fortsätta sin utveckling inom området, i nära dialog med studentkåren, för att skapa bättre förutsättningar för distansstudenternas delaktighet. Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att lärosätet, trots de identifierade utvecklingsområdena, i stort sett har rutiner och processer på plats som ger studenterna möjlighet och förutsättning att utöva inflytande över sin utbildning.

Bedömningsområde 6: Arbetsliv och samverkan

Sammanvägd bedömning

Tillfredsställande

Arbetslivsperspektivet finns enligt bedömargruppen med som en självklar och integrerad del i lärosätets centrala styrdokument och övergripande processer. Sammansättningen av styrelsen med två arbetslivsrepresentanter samt den systematiska dialogen och uppföljningen med huvudmannen Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen (EFS) och Svenska kyrkan visar att lärosätet är medvetet om att perspektivet är viktigt. Bedömargruppen får intrycket att lärosätets mål att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet verkar levande hos både studenter och lärare. Lärosätet gör ansträngningar för att förstärka kopplingen till arbetslivet exempelvis genom att medvetet anställa och anlita många lärare, gästföreläsare och forskare som själva är teologiskt utbildade och som kan fungera som föredömen. Arbetslivsperspektivet blir belyst i kvalitetsrapporterna, vilket framgår av det material som lärosätet har skickat in.

Bedömargruppen saknar en viss systematik i säkerställandet av samverkan mellan lärosätet och arbetslivet, och tror att sammansättningen av Advisory Board, med tydliga arbetslivsföreträdare, skulle kunna bidra till att utbildningarna hålls aktuella. Bedömargruppen tror också att det kan finnas en stor potential för lärosätet med avnämare inom övriga samhället, utanför EFS och Svenska kyrkan, och att därför utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet inom fler områden, exempelvis för lärare. Efter att ha tagit del av dokumentation och gjorda platsbesök med relevanta intressenter är bedömargruppens sammanvägda bedömning att kvalitetsarbetet gällande arbetsliv och samverkan är tillfredsställande.

Bedömargruppen har identifierat följande styrkor:

- Lärosätets storlek säkerställer att närheten till lärare, beslutsfattare och huvudman är mycket god.
- Samverkan med arbetslivet och huvudmannen EFS och Svenska kyrkan är god, vilket är en viktig parameter för att säkerställa att studenterna har beredskap att möta arbetslivet.
- Lärosätet strävar efter att anställa lärare, gästföreläsare och forskare som själva är teologiskt utbildade och har arbetslivserfarenhet. De fungerar som föredömen, förebilder och ger en tydlig bild av vad yrket kan innebära.
- Lärosätet beaktar avnämarperspektivet när man inrättar kurser och fokusområden, och perspektivet finns därigenom med i lärosätets styrning av kursutbud och kursinnehåll.
- Lärosätets styrdokument visar att kvalitetsarbetet för arbetsliv och samverkan är viktigt och prioriterat.

Bedömargruppen har identifierat följande utvecklingsområden:

- Lärosätet bör fortsätta utveckla sätt att förstärka kopplingen till arbetslivets utmaningar, eftersom frågan fått relativt låga betyg i flera alumnenkäter.
- Lärosätet bör upprätta kriterier för vilken kompetens och erfarenhet som krävs för att ingå i *Advisory Board* varav en arbetslivsföreträdare ska vara en självklar del.

- Lärosätet bör låta resultatet från alumnenkäter gå till lärarkollegiet och kvalitetsrådet, istället för till högskolestyrelsen.
- Lärosätet bör säkerställa att förbättringsförslag och synpunkter från arbetslivsrepresentanterna i högskolestyrelsen tas tillvara och används för att påverka utbildningsinnehållet.

6.1 Lärosätet säkerställer, genom rutiner och processer, att utbildningarna utvecklar studenternas och doktorandernas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Uppfylld

Lärosätet beskriver i självvärderingen att utbildningarnas relevans för arbetslivet säkerställs genom rutiner för inrättande av kurser och fokusområden. Det sker genom dialog med huvudmannen EFS samt genom att huvudmannen tillsätter lärosätets styrelse och säkerställer att det finns viktiga arbetslivsrepresentanter representerade där.

Lärosätet hänvisar i sin självvärdering till styrdokument som behandlar området arbetsliv och samverkan. I *Vision och strategiförklaring för Johannelunds Teologiska Högskola* anges exempelvis att lärosätet ska

- utbilda teologistuderande till kompetenta, reflekterande och kreativa medarbetare för ledaruppdrag i kyrka och samhälle
- utbilda teologer som är kompetenta genom att vara förankrade i aktuell forskning, delta i kurser som är anpassade för arbetslivets förutsättningar och reflektera över möjliga praktiska tillämpningar av kunskapen
- erbjuda praktikmöjligheter under utbildningen där nya kunskaper kan prövas och utvärderas.

I självvärderingen beskriver lärosätet att arbetsliv och samverkan tydligt ingår i centrala styrdokument och övergripande processer för kvalitetsarbetet, något som bekräftas av studentinlagan och platsbesöken. Bedömaregruppen håller inte helt med om den bilden, eftersom arbetslivskopplingen nämns på ett för övergripande sätt i flera dokument och processer, exempelvis i *Vision och strategiförklaringen*. Bedömaregruppen rekommenderar därför att styrdokument beskriver en mer formaliserad process i kvalitetssystemet för arbetsliv och samverkan.

Lärosätet skriver i sin självvärdering att utbildningarna ska vara relevanta och aktuella i en kyrka och ett samhälle som är i ständig förändring. Även ledaruppdraget är ett uppdrag i förändring. Utbildningarna är i hög grad professionsförberedande, exempelvis för tjänst som präst i Svenska kyrkan eller EFS, som präst eller pastor i andra samfund och för andra uppgifter i församlingen. I självvärderingen står även att studier vid lärosätet kan användas som en del av en lärarutbildning, vilket möjliggörs genom att utbudet av valbara kurser i religionshistoria och religionsvetenskap har breddats inom ramen för lärosätets examina. Bedömaregruppen ser positivt på breddningen av kursutbudet och rekommenderar lärosätet att tydligare marknadsföra det. Bedömaregruppen anser även att lärosätets utbildningar utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet för tjänster inom kyrkan, främst hos EFS och Svenska kyrkan, men är tveksam till att samma beredskap nås för tjänster i övriga samhället, även utanför kyrkan. Bedömaregruppen tror att det finns potential att ytterligare säkerställa relevansen för studier vid lärosätet för andra yrkesval än inom kyrkan.

Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning som framgår av självvärderingen och platsbesöken att det finns fungerande rutiner för inrättande av kurser och fokusområden med arbetslivsperspektiv. Enligt *Rutin för inrättande av ny kurs* beaktas avnämarperspektivet vid inrättande av kurser och finns med i lärosätets styrning av kursutbud och kursinnehåll.

Av dokumentet *Anställning av ordinarie lärare* framgår att arbetslivserfarenhet från församlings- och föreningsliv är en aspekt som beaktas av styrelsen i anställningen av lärosätets lärare, vilket flera av lärosätets lärare har. Detta har bedömargruppen fått bekräftat både av studentinlagan och vid platsbesöken, och understryker att det är positivt.

Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning, enligt självvärderingen, att lärosätet har en nära dialog och god samverkan med arbetslivet och huvudmannen EFS. Utbildningen är viktig för huvudmannen eftersom behovet är stort av utbildade pastorer inom samfunden. Bedömargruppen delar lärosätets uppfattning att dialogen med huvudmannen är viktig och uppmuntrar till fortsatt regelbunden dialog liksom att bredda dialogen till fler avnämare. Utbytet sker framför allt genom präster, pastorer och teologer inom kristendomen och huvudmannen EFS, men också via gästlärare. Likaså är många lärare vid lärosätet präster eller pastorer, vilket även många av lärosätets studenter strävar efter att bli. Platsbesöken bekräftar den bilden för bedömargruppen. Av självvärderingen och platsbesöken framgår även att representanter från arbetslivet med regelbundenhet bjuds in till lärosätet att delta i undervisning och seminarier, vilket ger studenterna tillfällen att möta potentiella arbetsgivare och bli uppdaterade på förändringar i arbetslivet. Det anser bedömargruppen är positivt.

Praxisterminen är en väsentlig del av kopplingen till arbetslivet för den som studerar till pastor inom EFS. Kursen har en pastoral profil, är frivillig, ligger utanför vad som är reglerat i examensordningen och ger inga högskolepoäng, men lägger en viktig yrkesförberedande grund, vilket bedömargruppen uppmuntrar. För de studenter som planerar att arbeta som pastorer inom EFS utvecklar och förbereder kursen beredskapen att möta förändringar i arbetslivet. Den arbetslivsanknytning som sker i kursen finns inte i de kurser som ingår i de akademiska examina. På platsbesöken framkom att mer än hälften av studenterna går dessa kurser, vilket understryker vikten av kurserna och dialogen med huvudmannen.

Arbetslivsrepresentanter finns enligt självvärderingen representerade i högskolestyrelsen. Bedömargruppen delar lärosätets och huvudmannens uppfattning att det är viktigt att arbetslivsrepresentanterna på så sätt får möjlighet till inflytande över både lärosätets styrning samt uppföljning och utveckling av utbildningarna. Exempelvis anges det i *besluts- och delegationsordning 2021* att styrelsen fastställer studieplaner för program och även ansvarar för att göra större förändringar i kursutbud och inriktningar. Motsvarande gäller för kvalitetsrapporter. Det bidrar enligt bedömargruppen till att lärosätet kan följa upp och säkerställa yrkesrelevansen hos lärosätets utbildningar. Under platsbesöken framkom även att en ny stående punkt för styrelsen är att få en rapport från huvudmannen EFS och Svenska kyrkan. Av självvärderingen och platsbesöken framgår det dock inte tydligt hur återkoppling sker från styrelsens arbetslivsrepresentanter till deras respektive sammanhang samt hur deras medverkan och synpunkter påverkar programinnehållet. Bedömargruppen rekommenderar lärosätet att tydliggöra och påtala vikten av återkoppling från styrelsens arbetslivsrepresentanter till deras respektive sammanhang samt att deras medverkan och synpunkter tas tillvara och påverkar programinnehållet för lärosätet. Lärosätet beskriver i självvärderingen och under platsbesöken att de även arbetar med uppdragsutbildningar, vilka görs i samverkan med arbetslivet. Syftet med uppdragsutbildningarna är

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

att kompetensutveckla relevanta yrkesgrupper, vilket kräver att lärosätet håller sig uppdaterad om vad som är relevant och aktuellt i arbetslivet. Platsbesöken bekräftar att den kunskapen sedan används i utvecklingen av de utbildningar som leder till examen.

Med hjälp av information som tas fram inom kvalitetssystemet identifierar lärosätet behovet av att utveckla arbetsliv och samverkan i utbildningarna. I alumnenkäter mäts exempelvis anställningsbarheten efter avslutad utbildning och utbildningens relevans. Under våren 2021 genomfördes en enkät som såg över utbildningens koppling till arbetslivet. Lägst medelvärde fick "Johannelunds utbildningar utvecklar studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet". Detta har föranlett flera åtgärder. Bland annat har rektorn beslutat att integrera uppföljningar av alumnenkäter i lärosätets treårscykel för kvalitetssäkringsarbete, enligt självvärderingen. Andra åtgärder som styrelsen har fastställt och ingår i nästa års verksamhetsplan är att lägga till en fråga om kursens relevans för arbetslivet i kursvärderingarna och att låta den rådgivande nämnden granska utbildningen ur ett arbetslivsperspektiv. Bedömargruppen är positiv till åtgärderna.

Sammanfattningsvis menar bedömargruppen att bedömningsgrunden är uppfylld genom ett mestadels systematiskt arbete som på flera olika sätt säkerställer studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Området är tydligt integrerat i lärosätets kvalitetssystem, men lärosätet behöver en mer formaliserad process i kvalitetssystemet för arbetsliv och samverkan. Likaså tror vi det vore gynnsamt för lärosätet att bredda avnämmarkollektivet och att tydligare ta tillvara arbetslivsrepresentanterna i styrelsen. Bedömargruppen ser positivt på de initiativ som pågår och anser att arbetssätten ökar lärosätets möjligheter att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Samlat omdöme: Godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll

Motivering: Sammantaget visar underlagen på att kvalitetssäkringsarbetet kan godkännas med förbehåll. Bedömningsområdet Styrning och organisation bedöms inte vara tillfredsställande. Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet kan åtgärda bristerna inom två år.

Lärosätet har ett till stora delar nyutvecklat kvalitetssystem som bedömargruppen finner ambitiöst och som i huvudsak har de strukturer, rutiner och processer som krävs för att kvalitetssäkra lärosätets utbildningar, men bedömargruppen anser också att visst arbete återstår innan kvalitetsarbetet kan bedömas vara fullt utvecklat och fungerande. Bedömningsområdet **Styrning och organisation** bedöms därför inte vara tillfredsställande. Lärosätet rekommenderas utveckla en kvalitetssäkringspolicy eller motsvarande vilken saknas för närvarande. Vidare rekommenderas lärosätet att se över ansvarsfördelningens ändamålsenlighet i fall där jävsrisk kan förekomma. Lärosätet bör dessutom vidareutveckla kommunikationsprocesserna kring kvalitetssystemet och de resultat det genererar. Bedömargruppen anser att kommunikationsarbetet är ett viktigt utvecklingsområde för lärosätet som också påverkar flertalet bedömningsgrunder. Ett styrkeområde är lärosätets väl fungerande rutiner och processer som uppmuntrar till delaktighet, engagemang och ansvar hos medarbetare och studenter.

Bedömargruppen anser att bedömningsområdet **Förutsättningar** är tillfredsställande då samtliga bedömningsgrunder bedöms uppfyllda. Lärosätet bedöms ha en kultur och styrning som ger undervisande personal goda och reella förutsättningar att utvecklas vetenskapligt och pedagogiskt. Processer att identifiera och täcka behov av undervisningskompetens finns, där utnyttjandet av gästlärare för komplettering av undervisningskompetens ses som en styrka. Rutiner finns för att sörja för ändamålsenlig infrastruktur och biblioteksverksamhet. Fungerande studentstöd i form av studievägledning, studenthälsa och s.k. mentorsgrupper samt stöd för särskilda behov finns, men kan i vissa avseenden utvecklas. Detta gäller särskilt hur behov av stöd från enskilda studenter uppmärksammas. Lärosätet ger studenterna goda förutsättningar att genomföra sina studier genom

Datum
2022-10-04Reg.nr
411-00148-21

dels stödjande information och aktiviteter till dem, dels planeringsstöd för lärare. Avslutningsvis har bedömargruppen har identifierat ett antal utvecklingsområden, däribland arbetet kring uppföljning av studenternas genomströmning per kurs och program som stöd för kvalitetsarbetet. Bedömargruppen anser att bedömningsområdet **Utformning, genomförande och resultat** är tillfredsställande. Lärosätet bedöms ha en god kvalitetskultur där det finns ett nära förhållande mellan studenter och personal vid lärosätet. Lärosätet har vidare en tydlig pedagogisk grundsyn som uppmuntrar till studentinflytande och studentaktiva inlärningsformer. Bedömargruppen anser att det finns en adekvat koppling mellan forskning och undervisning bland lärarna. Lärosätet bedöms ha goda rutiner för kursvärderingar och en tydlig rutin för återkoppling till studenterna, även om det är ett utvecklingsområde att säkerställa att informationen om utvärderingarnas resultat når fram till studenterna. Kvalitetsrapporter från ämnesinriktningarna är en viktig del av lärosätets kvalitetsarbete, men det är ett utvecklingsområde för lärosätet att förenkla behandlingen av rapporterna och tydliggöra hur informationen om behandlingen av rapporterna förmedlas till studenter och externa aktörer. Bedömargruppen anser att lärosätet bör tydliggöra hur resultat från kvalitetsarbetet ska kommuniceras till studenter och externa aktörer.

Bedömningsområdet **Jämställdhet** bedöms tillfredsställande. Lärosätet har ett jämställdhetsarbete som är kopplat till arbetet för lika villkor, vilket medför en viss systematik, exempelvis i form av en årlig uppföljning och revidering av handlingsplan. Bedömargruppens intryck är att medvetenheten om lärosätets mål för jämställdhet avseende rekrytering, författare till kurslitteratur och gästlärare är levande hos såväl lärare som studenter. Lärosätet gör ansträngningar för att nå en jämnare könsfördelning mellan lärare, vilket främst märks genom rekryteringen av gästlärare. Jämställdhetsperspektivet är också belyst i kvalitetsrapporterna, såsom förslag på åtgärder i syfte att öka jämställdhet bland lärare och författare och även för utbildningens innehåll. Bedömargruppen rekommenderar dock lärosätet att tydliggöra ansvar för jämställdhetsarbetet i lärosätets styrdokument, liksom mål för jämställdhet i utbildningarnas innehåll.

Bedömargruppen anser att lärosätet och studentkåren arbetar ambitiöst och tätt tillsammans för att möjliggöra och för att skapa förutsättningar för studenternas rätt att utöva sitt inflytande över sin utbildning och studiesituation. Dialoger mellan lärosätet och studenter sker både formellt och systematiskt samt även informellt. Med detta som huvudsaklig grund finner bedömargruppen att bedömningsområdet **Student- och doktorandperspektiv** är tillfredsställande. Bedömargruppen vill dock rekommendera att lärosätet och studentkåren arbetar mer med frågan om attraktivitet och engagemang för studentrepresentantsuppdrag, att öka svarsfrekvensen för kursvärderingarna samt att skapa bättre förutsättningar för distansstudenterna att vara delaktiga i lärosätets utveckling.

Bedömningsområdet **Arbetsliv och samverkan** bedöms tillfredsställande. Arbetslivsperspektivet finns med som en integrerad del i lärosätets centrala styrdokument och övergripande processer. Sammansättningen av styrelsen med två arbetslivsrepresentanter samt den systematiska dialogen och uppföljningen med huvudmannen Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen (EFS) och Svenska kyrkan, visar på lärosätets medvetenhet att arbetslivsperspektivet är viktigt. Bedömargruppen tror att det kan finnas stor potential för lärosätet med avnämre inom övriga samhället, utanför EFS och Svenska kyrkan, och att därför utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet inom fler områden, exempelvis för lärare. Bedömargruppens intryck är att lärosätets mål att utveckla studenternas beredskap att möta förändringar i arbetslivet är levande hos både studenter och lärare.

BILAGA 1

Platsbesök 1, JTH
3 mars 2022

Sida
1 (2)

Plats: Zoom, möteslänk <https://uka-se.zoom.us/j/64475158776>

Tid	Rubrik	Personer
8:00 – 8:15	<i>Bedömargruppen samlas (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
8:15 – 9:00	1. Företrädare för högskoleledningen	rektor prorektor vicerektor
9:00 – 9:15	<i>Bedömargruppen sammanträder och paus (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
9:15 – 10:00	2. Företrädare för kollegiet/ämnesinriktningar	högskolelektor i kyrkohistoria högskolelektor i Nya testamentets exegetik och kyrkohistoria högskolelektor i systematisk teologi och religionsfilosofi
10:00 – 10:30	<i>Bedömargruppen sammanträder och paus (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
10:30 – 11:15	3. Företrädare för Högskolestyrelsen	ordförande ledamot ledamot
11:15 – 11:30	<i>Bedömargruppen sammanträder och paus (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
11:30 -12:15	4. Företrädare för studentkåren	Ordförande Vice ordförande Diakonos och kvalitetsrådsrepresentant Diakonos kärrepresentant
12:15 – 13:30	<i>Bedömargruppen sammanträder och lunch (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
13:30 – 14:15	5. Företrädare för Kvalitetsrådet	ordförande studierektor ämnesansvarig lärare
14:15 – 14:30	<i>Bedömargruppen sammanträder och paus (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
14:30 – 15:15	6. Företrädare för arbetslivet	EFS EFS Uppsala stift Knivsta pastorat
15:15 - 15:45	<i>Bedömargruppen sammanträder och paus (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	
15:45 – 16:30	7. Administrativ personal och bibliotek	kommunikatör biblioteksansvarig studierektor
16:30 – 17:30	<i>Paus och summering av dagen (Bedömargruppen och UKÄ)</i>	

BILAGA 2

Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid JTH, platsbesök 2, 4 maj 2022

I

Tid	Grupp
8:15 – 8:30	Bedömagruppen sammanträder
8:30 – 9:15	Grupp 1. Administration, studentstöd Kommunikatör Studierektor Studievägledare Personalens skyddsombud
9:15 – 9:30	Bedömagruppen sammanträder och paus
9:30 – 10:15	Grupp 2. Undervisande lärare på kandidatprogrammet i teologi - anställda vid JTH Lektor i exegetisk teologi Lektor i exegetisk teologi Lektor i systematisk teologi Lektor i systematisk teologi
10:15 – 10:30	Bedömagruppen sammanträder och paus
10:30 – 11:15	Grupp 3. Undervisande lärare på kandidatprogrammet i teologi - affilierade eller gästlärare affilierad lärare i systematisk teologi gästlärare på Johannelund under 2021

	affilierad lärare i systematisk teologi gästlärare på Johannelund under 2021
11.15 – 11.30	Bedömagruppen sammanträder och paus
11.30 – 12.30	LUNCH
12.30 – 13.15	Grupp 4. Studenter på kandidatprogrammet i teologi 4 campusstudenter
13.15 – 13.30	Bedömagruppen sammanträder och paus
13.30 – 14.15	Grupp 5. Studenter på kandidatprogrammet i teologi 4 distansstudenter
14.15 – 14.30	Bedömagruppen sammanträder och paus
14.30 – 15.15	Grupp 6. Diakonos Studentkårens JÄMO
15.15 – 15.45	Bedömagruppen sammanträder och paus
15.45 – 16.30	Grupp 7. Kvalitetsrådet Prorektor TÄmnesinriktningsansvarig historisk-praktisk teologi
16.30 – 16.45	Bedömagruppen sammanträder och paus
16.45 – 17.30	Grupp 8. Högsta ledningen Rektor Ordf i högskolestyrelsen
17.30 – 18.00	Bedömagruppen sammanträder – summering av dagen

BESLUT

Rektor Johannelunds teologiska högskola

Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Handläggare
Åsa Johnson
+46 8 563 087 42
asa.johnson@uka.se

Fördjupningsspår för granskningen av kvalitetssäkringsarbetet vid Johannelunds teologiska högskola

Inom ramen för Universitetskanslersämbetets granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Johannelunds teologiska högskola kommer några fördjupningsspår att granskas vid platsbesöket *4 maj 2022*. Se bilaga 1 för valda fördjupningsspår.

Lärosätets självvärdering inkl. bilagor, studentinlagan, intervjuer i samband med platsbesöket *4 maj 2022*, granskningen av de fördjupningsspår som valts samt ytterligare material som begärts in i första hand för dessa fördjupningsspår, utgör utgångspunkt för platsbesöket. Syftet med fördjupningsspåren är att bedöma hur lärosätets kvalitetssäkringsarbete fungerar i praktiken.

Fördjupningsspåren utgörs av kvalitetssäkringsprocesser, relaterade till bedömningsområden och bedömningsgrunder, som studeras i faktiska miljöer.

Bilaga 1. Granskning av kvalitetssäkringsarbetet vid Johannelunds teologiska högskola, Fördjupningsspår (FS).

Följande underlag begärs in separat utöver den dokumentation som gäller för varje fördjupningsspår:

- Skriftliga rutiner (alternativt processbeskrivningar) och blanketter som berör antagning, tillgodoräkningen, utfärdande av examina och omprövning av beslut.
- Instruktioner till Advisory Board (om det finns)
- Instruktioner till kollegierna
- Förteckning över beslutade processbeskrivningar inom ramen för kvalitetssystemet
- Följande rutiner som hänvisas till i Handlingsplan för systematisk teologi
 - Rutin för en jämnare könsfördelning bland ämnesinriktningens lärare (punkt 6)
 - Rutin för fler kvinnliga författare i kurslitteratur och kvinnliga teologiska gestalter i kursinnehåll (punkt 7)
 - Rutin för tydligare kommunikation med studenter om hur man reflekterat kring jämställdhetsperspektivet i ämnesinriktningen (punkt 8)

Fördjupningsspår 1: Intern och extern kommunikation
Process: Intern utbildningsutvärdering/-granskning
Bedömningsområde: 1 och 3
Miljö: Kandidatprogrammet i teologi, ämnesinriktning systematisk teologi
Motivering: Bedömargruppen vill se hur kvalitetsarbetet och resultaten av de uppföljningar och utvärderingar som görs på JTH kommuniceras internt och externt. I detta ingår den interna information som enligt självvärderingen tillgängliggörs på Moodle. Bedömargruppen vill även få en tydligare bild av hur resultat av kvalitetsarbetet kommuniceras till relevanta intressenter. Valet av miljö motiveras av att Systematisk teologi var den ämnesinriktning som var först i treårscykeln.
Dokumentation som begärs in: • Några skärmdumpar (motsv) från Moodle som visar på hur information rörande kvalitetsarbetet i samband med kursvärderingar och kvalitetsrapport för systematisk teologi kommunicerats till studenter och personal• Minnesanteckningar från kvalitetsrådet (samtliga sedan starten)• Kommunikationsplan/-policy, riktlinjer eller motsvarande (om det finns)• Kursvärderingar inom systematisk teologi som legat till grund för kvalitetsrapporten (urval, tre kurser)• Kvalitetsrapporter för kurs inom systematisk teologi som legat till grund för kvalitetsrapporten (urval, tre kurser)• Protokoll från högskolestyrelsen (samtliga protokoll där kvalitetsarbetet har behandlats under åren 2020-2021)
Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2020 – 2021.

Fördjupningsspår 2: Jämställdhet

Process: Utbildningsplanering och säkerställande av beaktande av jämställdhet i utbildningarna

Bedömningsområde: 2, 3 och 4

Miljö: Kandidatprogrammet i teologi, ämnesinriktning exegetisk teologi

Motivering: Bedömargruppen vill se hur JTH arbetar för att säkerställa könsbalans samt hur lärosätet arbetar för att uppnå de jämställdhetsmål som satts för utbildningen? Hur följs arbetet upp och hur ser ansvarsfördelningen ut?

Dokumentation som begärs in:

- Rektors årsrapport till högskolestyrelsen om jämställdhet
- Noteringar från mentorsgrupper, mentorssamtal, höst- och vårterminens rektorstimme som utgör underlag för ny likabehandlingsplan
- Minnesanteckningar från möte mellan rektor och Jämo vid genomgång av likabehandlingsplanen
- Likabehandlingsplan (om ny fastställts under 2022)
- Årsberättelse 2021 (om den finns)
- Marknadsföringsmaterial för studentrekrytering
- Riktlinjer/rutiner för marknadsföring för studentrekrytering/studentkontakt
- Skriftlig dokumentation kring hur rekrytering av gästföreläsare går till (om det finns)
- Förteckning över gästföreläsare/affilierade under 2021 fördelat på kön och utbildningsprogram
- Bemanningsplan för kandidatprogrammet i teologi, exegetisk ämnesinriktning
- Statistik av könsfördelning förstahandssökande
- Rutin för detaljplanering av kurs
- Senast fastställd Personalhandbok

Materialet ovan begärs för följande tidsperiod: 2021 (alternativt senast uppdaterade information)